

KRISLAI

Viskas Lietuviškai.
Dar Apie Gen. Vitkauską.
Alytaus Mūrininkai.
LDS Seimo Išvakarėse.
Rašo R. Mizara

Naujosios Lietuvos priešai skelbia, būk, girdi, dabar Lietuvoje būsianti panaikinta lietuvių kalba. Žinoma, tai yra didžiausias melas. Bet jie, žinodami, kad tai yra melas, skelbia kaip tiesą!

Elta gi praneša, kad rugpjūčio 3 d. Aukščiausio SSSR Sovieto (parlamento) posėdyje visi Lietuvos delegatai kalbėjo lietuviškai.

"Pirmą kartą didžiosios pasaulio darbo žmonių tėvynės sostinės vyriausios valdžios rūmose nuskambėjo lietuvių kalba ir nuskambėjo lietuvių aiškiai, drąsiai, atvirai, lygiai su kitų SSSR laisvųjų tautų kalbomis...", sako pranešimas.

Vadinasi, lietuvių kalbos laisvas žodis skamba ir skambės ne tik Kaune, Vilniuje, Alytuje, Marijampolėje, Telšiuose, Trakuose, Švenčionyse ir kitur, bet ir Maskvoje!

Ta pati Elta praneša: "Lietuvos STR Liaudies Seimo delegacija po istorinės rugpjūčio 3 d. apsilankė Lenino mauzolėjuje, kur padėkos ženklui padėjo gyvų gėlių vainiką. Kaune vykstantis šimtą tūkstantinei džiaugsmo manifestacijai drg. Paleckis ir gen. Vitkauskas per Maskvos radiją pasakė kalbas..."

Apie tą patį laiką, kai generolas Vincas Vitkauskas dėjo gyvų gėlių vainiką prie Lenino karsto, kai jis per Maskvos radiją sakė kauniečiams džiaugsmingą kalbą, tai naujosios Lietuvos priešai Amerikoje skelbė, būk gen. Vitkauskas jau esąs beveik likviduotas!

Ak, jūs siaurapročiai, siaurapročiai!

O dabar paskaitykite sekančią:

"Iš Alytaus pranešama, kad Sovietų Sąjungos Aukščiausios Tarybos suvažiavimui pagerbti, dirbantys prie kareivinių statybos mūrininkai vieną dieną nuo ryto iki pietų pertraukos padėjo į sienas po 1,700 plytų kiekvienas, o per visą darbo dieną—po 3,000 plytų. Iki šiol Lietuvoje mūrininkai padėdavo vidutiniškai 800—1,000 per darbo dieną..."

Taigi džiukai mūrininkai pasirodė gerai, sugabiais ir dalykus permatančiais vyrais, puikiais stachanoviečiais. Ir čia tą atžymėjau ne todėl, kad esu džiukų patrijotas, bet todėl, idant parodyčiau, jog Džukijos žmonės nėra atsilikę, kaip daugelis mano.

Šiandien, šeštadienį, Brooklyne prasidėjo LDS jaunimo priešėiminės sporto rungtynės. Jos tęsis ir rytoj, sekmadienį. O sekmadienio vakarą Piličių Klubas salėje Penktojo LDS Seimo delegatai susirinko į susipažinimo pažmonį. Vadinasi, Seimo išvakarės jau čia. Brooklyniečiai turės daug svečių per visą savaitę. Svečiai pradės suvažiuoti šeštadienį ir sekmadienį.

Labai svarbu, kad seiminiai parengimai būtų pasekmingi.

Svarbu, kad Brooklyno lietuvių visuomenė gražiai įvertintų ir mūsų jaunimą, mūsų sportininkus, atsilankydama į jų rungtynes - turnamentus.

Svarbu, kad visi delegatai, suvažiuavę iš kitų miestų į LDS Seimą, gautų pas mus šiltą priėmimą.

Svarbiausia: nakyvynės. Kurie tik galite, priimkite svečius pernaktoti.

O kitą sekmadienį — rugpjūčio mėn. 1 d.—visi trauksime į Philadelphiajį, "Laisvės" pilsnikan.

To įvykio taipgi neprivalome užmiršti. Philadelphiaiečiai mūsų lauks.

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$5.50 Metams
Užsieniuose \$8.00
Brooklyne \$6.00
Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

R u o š kime vasarines pramogas "Laisvėi" parent. Jos yra didelė atrama šiam lietuviškos lietuviškos dienraščiui.

No. 200 LAISVĖS ANTRASIS: 427 LORIMER STREET Brooklyn, N. Y., Šeštadienis, Rugs. (August) 24, 1940 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXX. Dienraščio XXII

AMERIKOS VALDŽIA DUODA 78 MILIONUS DOL. ORLAIVIŲ KOMPANIJOM

\$1 Rendos už Valdžios Lėšomis Pstatytus Fabrikus

Washington. — Valdžiškų paskolų administratorius Jesse Jones rugp. 22 d. užgrybė 78 milijonus ir 500 dolerių paskolos amerikėms orlaivių kompanijoms. Už tai jos žadėjo gerinti mašineriją kariškiems orlaiviams dirbti, didinti tokių orlaivių fabrikus ir naujus statyti. (Valdžia reikalauja tikrai vieno dolerio rendos-nuomos už tuos fabrikus, kurie jos "skolintais" pinigais pstatomi dirbimui karo pabūklų Amerikai.)

Minimas paskolas iš Amerikos valdžios dabar gavo šios orlaivių kompanijos: Boeing, Curtiss-Wright ir Bendix. Curtiss kompanijos pelnai labai pakilo, bet ji daugeliu savo mechanikų temoka tik 55 centus per valandą.

Rumunija Sugražina Bulgarijai Derlingą Pietinę Dobrudją

Bucharest, Rumunija. Rumunų valdžia sutiko sugražinti Bulgarijai Pietinę Dobrudją, derlingą žemės ruožą, 40 mylių pločio, nuo Dunojaus upės iki Juodosios Jūros.

Dobrudja buvo 1913 metais atimta nuo Bulgarijos ir prijungta Rumunijai.

Ypač Sovietų Sąjunga reikalavo sugražinti Dobrudją Bulgarijai.

Rumunija vis dar nesutinka stachanoviečiais. Ir čia tą atžymėjau ne todėl, kad esu džiukų patrijotas, bet todėl, idant parodyčiau, jog Džukijos žmonės nėra atsilikę, kaip daugelis mano.

Japonai Sako, Amerika Nori Prijungti Sau Kanadą Tokio. — Japonų laikraščiai rašo, kad Jungtinės Valstijos tik neva daro tarpusavio apsigynimo sutartį su Kanada, bet iš tikro turi viltį ją užimti, kai "sugriūtų" Anglijos imperija, jeigu vokiečiai laimėtų karą.

Anglų Kanuolės Šaudė Vokiečius per Jūrų Siaurumą

Berlin, rugp. 23.—Didžiosios anglų kanuolės taipgi bombardavo vokiečių pozicijas Francijos pakraštyje, skersai jūrų siaurumos, vadinamos Anglišku Kanalu; bet jokių nuostolių nepadarė vokiečiams, kaip teigia vokiečių komanda.

Vokiečiai sako, kad jie turi kanuolių, kuriomis iš Francijos galės bombarduoti Londoną, stovintį už 90 mylių nuo šiaurinio Francijos kranto.

Siauriausia vandens vieta tarp Francijos ir Anglijos yra apie 22 mylios.

Vokiečiai Jau Leidžia Italiam Užpult Graikiją

Athenai, Graikija. — Bepusisų kraštų diplomatai Graikijoje sako, kad Vokiečiai jau sutiko leisti Italijai pradėti karo veiksmus prieš Graikiją.

Jeigu Italija užimtų Graikijos salas ir prielaukas, tai italų lėktuvam ir karo laivam būtų daug arčiau ir parankiau veikt prieš Suez kanalą, kuris yra anglų valdomas.

Italijos Valdžia Atima Visas Geležines Tvoras

Roma. — Italijos valdžia įsakė gyventojams nuimti visas savo geležines tvoras ir vartus ir pristatyt juos karo ministerijai pirm šių metų pabaigai. Geležis reikalinga ginklams ir amunicijai.

Laivas "American Legion" Jau Perplaukė Pavojingus Vandenis

Washington. — "American Legion", amerikinis laivas, gabendamas namo apie 900 amerikiečių iš Petsamo prielaukos, Suomijos, pasiekė 1,500 mylių ir vakarus nuo Škotijos. Taigi jis jau perplaukė pavojingus vandenis ir šiaurę nuo Škotijos, kuriuose jam buvo pavojus nuo Anglijos bei Vokietijos minų.

Tarp "American Legion" keleivių yra nemažai ir lietuvių amerikiečių. Kiti jo keleiviai grįžta iš įvairių kitų Europos kraštų.

Senatorius Bone kritiko prezidentas skyrė pavojingą kelią tam laivui grįžti. Sen. Bone sakė, kad jeigu laivas būtų užplaukęs ant minos ir likęs sudraskytas, tai "jau ir turėtume karą su Vokietija."

Kiti kritikai nurodė, jog amerikiečiai Europoje galėjo saugiai per Vokietiją, Franciją ir Ispaniją pasiekti Portugalijos prielaukas, o iš ten Amerikos laivas būtų galėjęs be pavojaus pargabent juos į Jungtines Valstijas. Kodėl, tad, girdi, prez. Rooseveltas siuntė laivą "American Legion" per pavojingus šiaurinius vandenis į Petsamo ir atgal?

Anglai Nuskindino 2 Italų Submarinų ir Naikintuvą

Cairo, Egiptas, rugp. 23.—Anglai praneša, kad jų orlaiviai bombomis nuskindino du Italijos submarinus ir vieną naikintuvą vienoje Libijos prielaukoje.

ANGLŲ ORLAIVIAI DEGINO GAZOLINO DIRBYKLAS VOKIETIJOJ

London, rugp. 23.—Anglai praneša, kad jų orlaiviai naktį sėkmingai bombardavo ir degino vokiečių gazolino dirbyklas Magdeburge ir Hanoverij ir atakavo įvairius fabrikus ir orlaivių stovyklas Vokietijoje ir šiaurinėj Francijoje. Be kitko, jie padegė vokiečių lėktuvų stotį Abbeville, Francijoje. Šiuose žygiuose anglai praradė tik vieną savo orlaivį.

Jau trečia naktis paeiliui nuo 10 valandos buvo uždarytos visos radio stotys Vokietijoje. Nes anglų lakūnai, pasinaudodami radio bangomis, galėtų geriau surast Vokietijos miestus, kuriuose jie nori bombarduoti kariškiai svarbius punktus.

Beskraidant anglų orlaiviams virš Vokietijos, ledais apšalo jų sparnai ir todėl jie turėjo greičiau grįžti namo.

NEW YORKE Miesto TARNAUTOJA SUVEDE TROCKI Į ARTIMĄ DRAUGYSTĘ SU JO ŽMOGŽUDŽIU JACKSONU

Brooklyn, N. Y.—Tai brooklynietė vietinės valdžios tarnautoja Sylvia Ageoff suvedė į artimą draugiškumą su Trockiu savo mylėtinią Franką Jacksoną (Dreschą), kuris, pagaliau, ir užmušė Trockį, kaip rašo amerikoniška New Yorko spauda.

Pasirodo, kad Sylvia Ageoff tarnavo New Yorko labdarybių skyriuje, kaip tyrinėtoja pašalinių bedarbių, ir gavo \$1,500 algos per metus.

Ji susipažinus New Yorko su Jacksonu, kuris šičia darbuosi išvien su kitais Trockio sekėjais. Jos sesuo Rutha pirmiausia buvo Trockio sekretorė.

VOKIEČIAI APIE SAVO KAUTYNES SU ANGLAIS

Berlin, rugp. 23.—Vokiečių komanda skelbia štai ką:

Zvalgybiniai mūsų orlaiviai sėkmingai atakavo 15 lėktuvų stočių Anglijoje, daugelį fabrikų ir geležinkelų. Mūsų bombos pataikė į anglų fabrikus Skegness, Great Yarmouth, Witney, Coventry ir Bournemouth.

Vokiečių lakūnai vykusiai bombardavo Southamptono ir Bridlingtono prielaukas, anglų lėktuvų fabriką ir pietų rytus nuo Londono ir ginklų fabriką arti Brighton; mūsų orlaiviai taipgi labai pavojingai sužeidė bombomis vieną iš prekinį Anglijos laivų, kuriuos lydėjo anglų karo laivai.

Anglų bombininkai šiaurinėje Vokietijoje mažai nuostolių tepadarė.

Vokiečiai nuošvė 7 anglų orlaivius; anglai sunaikino 6 vokiečių orlaivius.

ALBANAI KALTINA GRAIKUS KAIP TARIAMUS ALBANŲ ŽMOGVAGIUS

Tirana, Albanija.—Albanų laikraščiai pasakoja, kad Graikijos žandarai ir partizanai, persimesdami per sieną į Albaniją, pagrobė žymiausių albanų intelektualą Selimą Skiakną ir daugelį kitų albanų. Graikų vyriausybė, girdi, taip pat sumedžiojo ir į kalėjimus sugrūdo daugelį albanų tautininkų gyvenančių pasieninėse Graikijos provincijose Pinduse ir Ciamurijoje. O pasak albanų spaudos tai šios dvi provincijos yra daugiau albaniškos negu graikiškos.

United Press, amerikony žinių agentūra, sako, kad tai pagal Mussolinio paliepimą albanų laikraščiai spaudina tokius kerštingus skundus prieš Graikiją. Tokiais rašymais Italija nori pateisinti savo planuojamą karą žygi per Albaniją prieš Graikiją.

VOKIEČIŲ KANUOLĖS IŠ FRANCIJOS BOMBARDAVO PIETINĘ ANGLIJĄ

Vokiečių Šoviniai Nepataikė į Anglų Laivus; bet Vokiečiai Sako, kad Jie Kol Kas Darė Tikta Pratimus

London. — Didžiosios vokiečių kanuolės nuo Francijos krantų rugp. 22 d. bombardavo septyniolika prekinį Anglijos laivų, beplaukiant jiems Anglišku Kanalu. Vokiečių kanuolių šoviniai krito gana arti Anglijos laivų, plaukusių už 20 mylių nuo Francijos krantų; bet nei vienas vokiečių šoviny nepataikė į jokių anglų laivų, nors vokiečiai paleido apie 100 šovinių.

Paskui vokiečių orlaiviai atakavo tuos anglų laivus, bet anglų lėktuvai nukirto žemyn vieną vokiečių orlaivį, o kitus jų orlaivius šalin nuvijo.

Vakare didžiosios vokiečių kanuolės nuo Francijos krantų, per jūrų siaurumą—Angliškąjį Kanalą, bombardavo pietinį Anglijos pakraštį ir sunaikino vieną

bažnyčią ir eilę namų. Taip sako anglų komanda.

Vokiečių Kanuolės dar tik Praktikavosi, Sako Vokiečiai

Berlin. — Vokiečių komanda teigia, kad iš tikrųjų, tai vokiečių kanuolės iš Francijos dar nebombardavo anglų laivų Angliškame Kanale nei pietinės Anglijos anapus jo. Vokiečiai tik darė pratimus, kaip ir kur pataikyt savo kanuolių šovinius. Bet vokiečiai jau yra priruošę didžiausią savo kanuolės visu smarkumu bombarduoti Angliją ir užkirsti kelią anglų laivams per jūrų siaurumą—Angliškąjį Kanalą. "Vokiečiai dabar turi savo rankose naujus ginklus, ir Anglija greitai pajus šių ginklų veikimą," kaip sako vokiečių komandieriai.

Italai Griežtai Reikalauja, kad Graikija Atmetų Anglų Pagelbą

London, rugp. 23.—Anglų spauda rašo, kad Italija pasiuntė Graikijai ultimatumą, kuriame griežtai reikalauja, kad Graikija per 24 valandas turi atmeti Anglijos žadėtą karinę pagalbą Graikijai. Jeigu Graikija tuojuos tu nepadarys, tai, girdi, Italija pradės karo veiksmus prieš Graikiją.

Jau Prasidėjo Mūšiai Graikijos Srityje

Athenai, Graikija, rugp. 23.—Graikų karalius Jurgis ant greitųjų naktį sušaukė savo ministerius pasitarti, ką Graikija turės daryti, kuomet Italija jai taip grumojas.

Neoficialiai pranešama, kad Italijos ir Anglijos karo laivai plaukioja netoli Graikijos salos Kretos. Jau įvykęs ten smarkus mūšis tarp italų orlaivių ir anglų karinio laivo.

London. — Anglų valdžios atstovas rugp. 22 d. pareiškė, kad jeigu Italija užpuls Graikiją, o graikai ginsis, tai Anglijos orlaiviai ir karo laivai tuojuos atskubės į talką Graikijai.

LaGuardia Paskirtas ir Amerikos-Kanados Gynėjus

Washington. — Prezidentas Rooseveltas paskyrė New Yorko majorą LaGuardiją kaip vieną iš penkių amerikony komisijos narių, kurie veiks bendrai su Kanados komisija iš tiek pat narių dėlei Jungtinių Valstijų ir Kanados bendro kariuomenės apsigynimo.

Eilė Senatorių ir Advokatai Smerkia Verstiną Kareiviavimą

Washington. — Pas senatorių Wheeler atsilankė 100 narių iš Advokatų Komisijos, kuri darbuojasi išlaikyti Jungtines Valstijas nuo karo. Pasitarime su advokatais taipgi dalyvavo senatoriai Nye, Clark, McCarran, priešrinkiai verstinos karinės tarnybos.

Senatorius Nye ypač smerkė kaip veidmainišką pataisymą Maloney'o, kuris reikalauja tik iki po naujų metų atidėti išleidimą įstatymo dėlei verstino kareiviavimo. Maloney, mat, spėja, kad jeigu toks įstatymas būtų išleistas pirm prezidento rinkimų, tai jis pakentų Rooseveltui išrinkimui.

Senatorius Norris smerkė sumanymus įvest verstiną karinę tarnybą Amerikoje kaip pasimojimus įkurti hitlerinę diktatūrą Jungtinėse Valstijose.

Vokiečių Orlaiviai Smarkiai Bombardavo Londoną

London, rugp. 23.—Desėtkai vokiečių orlaivių naktį ir paryčiais bombardavo artimus Londono priemiestius ir skraidė per patį Londono centrą; suardė kai kuriuos valdiškus ir privačius namus, tulas krautuves ir judamųjų paveikslų teatrą; bent kelis žmones užmušė ir sužeidė Londono srityje. Vokiečių lėktuvai taipgi bombardavo įvairias kitas Anglijos dalis.

ORAS. — Dalinai apsiniauke.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY

The Laisve, Inc.

every day, except Sunday

Established April 5, 1911

427 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK

Tel. Stag 2-3878

President Jos. Kalrys
Secretary-Treasurer . . . J. Gaslunas
Editor Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	\$5.50
United States, six months	\$3.00
Brooklyn, N. Y., per year	\$6.00
Brooklyn, N. Y., six months	\$3.25
Foreign countries, per year	\$8.00
Foreign countries, six months	\$4.00
Canada and Brazil, per year	\$5.50
Canada and Brazil, six months	\$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

"Keleivis" už Pogromišką Taktiką

"Keleivis" įtarpino tūlo fašisto (Jankausko) raštą, kuriame jis agituoja "išventi" matyti, rašinio autorius yra labai kultūriškas ir didele gerkle vyras) iš visų organizacijų komunistus, neįsileisti pastaryjų į savo namus ir su jais nesiseikinti.

Turint galvoj, kad fašistai ir jų sėbrai socialistai ir kunigai vadina komunistu kiekvieną žmogų, kuris pritaria naujai Lietuvai, tai nesunku imatyti, kur tie žmonės yra pasiryžę eiti. Jie yra pasiryžę pogromiškai puliti visus pažangiuosius lietuvius. Jei tik jie turėtų galios, tai šandien pažangiuosius lietuvius jie išsaudyti arba į kalėjimus sukliktų—tik todėl, kad šie mano kitaip, negu fašistai-socialistai-kunigai.

Spausdindamas tokius raštus, "Keleivis" virsta atviru fašistų laikraščiu. Visais galimais būdais jis laišosi prie reakcijos. Bet jis turi vieną dalyką atsiminti: Franciją.

Francijos socialistai kaip tik elgėsi panašiai: Blumas ir Ko. susidėjo su reakcininkais ir pradėjo kryžiaus karą prieš komunistus. Juos šaudė, juos kalino. Ar tuomi Francijos reakcininkai su socialistų talka komunistus išnaikino? Ne! Jie tik padarė tai, kad Francijos pažangiosios jėgos buvo sutriuškintos, o reakcininkai—su kuriais Blumas sėbravosi, Franciją išdavė Hitleriui. Na, ir šandien Francija tapo fašistinė—ir toji dalis, kur dar nėra Hitlerio okupuota. Šandien ten verda reakcija, smaugdama viską. Pradėjo kovą prieš žydus ir net prieš kauresniuosius socialistus.

Stai, kur link veda tas viskas, ką "Keleivis" ir jo bendradarbis Amerikai siūlo!

Vieną dalyką Michelsonas turi žinoti: jokia reakcija komunistų nesunaikins. Lietuvoje buvo dėta dideliausių pastangų juos sunaikinti, bet matome, kas išėjo: patys naikintojai turėjo nešdintis iš valdžios, kaip šeškai. O tas judėjimas, kurį spjaudė ir engė fašistai, socialistai ir kunigai, paėmė viršų.

Tai gi gali "Keleivio" redaktorius daryti visokių bendrus frontus su fašistais ir kunigais, su visokiais Jankauskais, bet jis savo tikslo nepasieks!

Uždaryti Laikraščiai Lietuvoje

"Lietuvos Aidas" (iš birželio 30 d.) rašo:

"Vidaus reikalų ministerio įsakymu buvo uždaryta visa eilė dienraščių ir kitų periodinių leidinių, kurie ilgą laiką vedė antisovietinę propagandą, kovoję prieš Lietuvos liaudį arba skleidė pornografią.

"Šis vidaus reikalų ministerio įsakymas yra teisinga priemonė prieš visus reakcinius laikraščius, kurie ištikimai tarnavo Smetonomams ir Skučams, visai stengėsi apnuodyti liaudies mases šovini-

nizmu ir norėjo sulaikyti darbo žmonių kovą prieš išnaudotojų priespaudą.

"Jau anksčiau buvo uždarytas bulvarinis laikraštis "10 Centų", uolus žvalgybos tarnas, kuris visai pameižė Lietuvos liaudį, komunistus, Sovietų Sąjungą, vedė chuliganišką antisemitinę kampaniją ir maitino savo skaitytojus žemiausia kriminalistine kronika bei pornografija.

"Dabar uždaryta lenkų šovinistų laikraštis "Kurjer Wilenski". Tai buvo lenkų dvarininkų ir baltagvardiečių organas, kuris vedė šlykščią sutriuškintos pilsudskinės reakcijos propagandą, skleidė lenkų masėse neapykantą prieš Lietuvos liaudį ir Sovietų Sąjungą ir svajavo apie imperialistinės, poniškos Lenkijos atstatymą.

"Uždarytas taip pat smetonininkų lenkų kalba leidžiamas laikraštis "Nowe Slowo". Šis žvalgybinis laikraštukas, Lietuvos liaudies pinigais leidžiamas, turėjo sulaikyti lenkų liaudies mases nuo kovos su lenkiškąja reakcija, neprileisti prie lenkų, lietuvių ir žydų darbo žmonių susitelkimo į bendrą kovą prieš bendrą priešą, prievarta sulietuvinti lenkų liaudies mases ir paversti jas paklusniu Lietuvos plutokratijos tarnu.

"Uždarytas žydų laikraštis "Dos Vort", visų juodžiausias ir reakcingiausias žydų baltagvardiečių dienraštis. Per ilgus metus laikraštis "Dos Vort" negirdėtu būdu kiršino prieš Sovietų Sąjungą ir skleidė apie socializmo šalį ir jos vadus šlykščiausius melus. Jis vedė aršiausią kovą prieš Lietuvos liaudį ir komunistus, skleidė žydų tarpe šovinizmą, neapykantą lietuvių darbo masėms ir visokioms provokacijoms stengėsi neprileisti prie lietuvių ir žydų masių susiartinimo. Šitas šovinistinis, reakcinis, pažangiosios žydų visuomenės neapkenčiamas dienraštis, dabar gavo teisingą atpildą.

"Be "Dos Vort", uždarytas dar žydų savaitraštis "Der Moment", žabotinskiniukų organas, pogromiško šovinizmo laikraštukas, uolus žvalgybos tarnas, šuniškai ištikimas smetoniška plutokratijai, aršus Lietuvos liaudies ir Sovietų Sąjungos priešas.

"Lakas" ilgą laiką buvo gan pažangus ir populiarus darbo žmonių laikraštis. Jis vienintėlis iš lietuvių laikraščių rašydavo tiesą apie Sovietų Sąjungą ir buvo opozicingai nusiteikęs prieš Smetonos režimą.

"Palekį suėmus, šio laikraščio leidėjai buvo pakviesti į žvalgybą ir ten buvo susitarta paverst "Laiką", kuris buvo darbo žmonių plačiai skaitomas, žvalgybos laikraščiu. Tai buvo būdingas smetonišku provokatorių darbo metodu pavyzdis. Po to "Laikas" pradėjo šlykščiausią kampaniją prieš Lietuvos liaudį ir Sovietų Sąjungą, nuolat kiršindavo prieš komunistus, skleidavo visokias žvalgybos provokacijas ir vedė antisemitinę agitaciją.

"Uždarytas taip pat savaitraštis "Darbas", kuris nuolat šmeižė ir provokavo darbo liaudį, skaldė darbininkų mases, kiršino jas prieš žydų darbininkus ir stengėsi paversti jas išnaudotojų įrankiu.

"Pagaliau dar uždarytas savaitraštis "Sėkmadienis" už pornografišką, nedorovingą ir tvirkinantį turinį. "Sėkmadienis" stengdavosi erzinti žemiausius savo skaitytojų seksualinius instinktus, skleidė darbininkų tarpe pornografijos nuodus ir už tai buvo smetonininkų remiamas.

"Visas šitas šlamžtas dabar išsluotas. Liaudies Lietuvoje nėra ir negali būti daugiau vietos šovinistinei, reakcinei ir pornografinėi spaudai. Mūsų išlaisvintos tėvynės spauda turi daugybę didžiųjų uždavinių: tarnauti darbo liaudžiai, kelti jų sąmoningumą, kovoti dėl broliško visų mūsų krašte gyvenančių tautybių susigyvenimo, demaskuoti liaudies priešus, kelti darbo masių iniciatyvą, aktingai prisidėti prie laisvosios Lietuvos kūrimo darbo."

Kaip Vokiečių Oficerius Paspuko iš Žardžio Kanadoj

Ontario, Canada. — Iš koncentracijos stovyklos pabėgo vienas vokiečių karininkas. Anglai buvo paėmę jį ir nelaisvę Francijos fronte ir su kitais imtiniais persiuntę į Kanadą.

Tas vokiečių oficerius išsikasė 50 jardų ilgio urvą

po užtvaru koncentracijos žardžio, ir per jį išlindo laukan. Sakoma, kad jis buvo susitaręs su kokia "penktosios kolonos" hitlerininke; tai, girdi, jina paėmė tą vokiečių oficerių ir automobilį ir nežinia kur nuvežė.

Buvo padaryta krata koncentracijos stovykloje ir atrasta lubose vienos patalpos stiprus radio perduotu-

vas. Vadinasi, šis oficerius, o gal ir kiti vokiečiai belaisviai per radio kalbėdavosi su savo patronais Kanadoje.

Roma, rugpj. 21.—Italai praneša, kad jų lėktuvai "gana sėkmingai" bombardavę Anglijos karo laivus ir nukirtę žemyn 7 angtų orlaivius.

Kaip Lietuva Buvo Priimta į Sovietų Sąjungos Tautų Šeimą

Kaunas, rugpjūčio 3 diena pradant 1940 metais naujosios Lietuvos istorijoje. Tą dieną SSSR Aukščiausios Tarybos VII sesijos posėdyje Sovietų Rūmuose Maskvoje buvo ištarti šie žodžiai: "Sovietų Socialistinių Respublikų Sąjungos Aukščiausioji Taryba nusprendė patenkinti Lietuvos Liaudies Seimo įgaliotos delegacijos prašymą Socialistinės Tarybų Lietuvos Respubliką priimti pilnateisiu nariu į Sovietų Respublikų Sąjungą."

SSSR Aukščiausios Tarybos sesijos posėdžiai prasidėjo rugpjūčio 1 d. Lietuvos Liaudies Seimo įgaliotoji delegacija, iškilmingai iš Kauno išlydėta, išvyko į Maskvą dar liepos 30 d., kur buvo nepaprastai nuoširdžiai sutikta. Lietuvos priėmimo klausimas buvo patatytas trečiuoju SSSR Aukščiausios Tarybos darbų tvarkos punktu, kuris buvo svarstomas trečiajame iš eilės Aukšč. Tarybos posėdyje. Posėdžiui prasidėjus, į milžinišką posėdžių salę įėjo Lietuvos STR delegacija, kurios priešakyje, ėjo Justas Paleckis, nešdamas raudono akmosu auksu apsiuvinėtai kraštis, penkiakampe žvaigžde ir Lenino-Stalino paveikslais vėliava, kurios apačioje auksu įrašytas viso pasaulio darbo žmonių kovos šūkis: "Visų šalių proletarai, vienykitės!" Paskui vėliavą, antras delegacijos narys, drg. Šumauskas nešė gražiai išrašytą, auksiniais rėmais papuoštą ir Stalino baltu bareljetu padabintą Lietuvos STR Liaudies Seimo deklaraciją. Audringoms ovacijoms ir sveikinimų šūkiams nenutilstant, delegacija, kurios sudėtyje dauguma laisvės kovų veteranų, kaip Stasė Vaineikienė, Liūdas Adomauskis ir kiti, nors ir jaunėni, bet jau patyrę persekiojimų ir sėdėję kalėjimuose — praėjo pro prezidentų ir prisitartinio prie tribūnos. Ovacijoms nutilus, Aukščiausios Tarybos pirmininkas duoda žodį delegacijos vadovui drg. Justui Paleckiui, kuris peržvelgęs Lietuvos darbo liaudies ilgų metų kovas ir siekimus, pasibajungusius triumfaliniu laimėjimu, perskaitė Lietuvos Liaudies Seimo 1940 m. liepos 21 d. priimtą Lietuvos įstojimo į Sovietų Socialistinių Respublikų Sąjungos sąstatą deklaraciją, pareiškdamas: "Leiskite man įteikti Lietuvos Liaudies Seimo deklaraciją (ovaci-

jos). Lietuvos Seimo įgaliotos delegacijos vardu deklaraciją įteikiau. Toji Lietuvos Liaudies Seimo deklaracija yra Lietuvos liaudies norų ir minčių įkūnijimas. Ji išreiškia nepalaužiamą darbo liaudies valią kurti naują laimingą gyvenimą vieningoje Didžiosios Sovietų Sąjungos tautų šeimoje." J. Paleckiui baigus kalbėti, pirmininkas pakvietė Lietuvos įgaliotos delegacijos narius užimti vietą Aukščiausios Tarybos narių tarpe (ilgos griausmingos ovacijos ir sveikinimai). Po to kalbėjo delegacijos narys valstietis drg. Petrauskas, vaizdžiai nušviesdamas Lietuvos mažazemių, bežemių ir kitų darbo valstiečių vargus ir pareiškdamas jog šandien tam viskam atėjo galas. Baigdamas savo kalbą, jis kreipėsi į visas SSSR tautas, prašydamas padėti socialistinei Lietuvai atlikti tuos didžius darbus, kuriuos ji yra pasiryžusi nudirbti. Iš eilės, Salomeja Neris perskaitė savo parašytą ir gražiai aukso raidėmis ir juostomis papuoštą poemą apie Stalną tekstą. Dar apie Lietuvos valstiečių gyvenimą pasakė kalbą drg. Mickis ir paskutinis gavo žodį vadinamasis Lietuvos Thomas Mooney— drg. Pranas Zibertas. Aukščiausios Tarybos deputatai, išgirdę, kad drg. Zibertas iškalėjo už veikimą liaudies gerovei 20 metų, pagerbė jį atsistojimu. Visi Lietuvos delegacijos nariai kalbėjo lietuviškai. Pirmą kartą didžiosios pasaulio darbo žmonių tėvynės sostinės vyriausios valdžios rūmuose nuskambėjo lietuvių kalba ir nuskambėjo laisvai, aiškiai, drąsiai, atvirai, lygiai su kitų SSSR laisvųjų tautų kalbomis. Delegetų kalbas išvertė į rusų kalbą drg. Vicas, Sniečkus, Cvirka ir Šumauskas, o Salomejos Neris eilėraštį, skirtą vadui, mokytojui, draugui, lietuvių tautos išvaduotojui, didžiausiam Stalinui rusų vertime padeklamavo Zinkevičius.

Po to, Gudijos (Bielorusijos) SSR atstovas drg. Ponomarenko, pasakęs ilgą karštą kalbą apie Lietuvos darbo liaudies senų troškimų išikūnijimą, išreikštą Lietuvos Liaudies Seimo prašyme į Aukščiausią SSSR Tarybą priimti Lietuvą į Sovietų Sąjungos sudėtį kaip sąjunginę respubliką tais pačiais pagrindais, kaip į Sovietų Sąjungą įeina Gudijos, Ukrainos ir kt. sąjunginės respublikos, — toliau pareiškė: "Draugai atsto-

vai! Gudijos Socialistinės Sovietų Respublikos Vyriausios Tarybos Prezidiumas ir Gudijos komunistų (bolševikų) partijos Centro Komitetas įneša pasiūlymą prijungti prie Lietuvos Socialistinės Tarybų Respublikos švenčionių sritį ir turinčius lietuvių gyventojų daugumą Astravos, Vydzijų, Varanavo, Rodunės, Adutiškio rajonus, esančius dabar Gudijos SSR Vileikos ir Baranavičių apskrityse. (Nepaprastai smarkūs aplo dis m e n t a i ir "valio!", "ura!" šauksmai).

Toliau, perskaitęs įnešta Aukščiausios SSSR Tarybai apsvarstyti įstatymo projektą apie Lietuvos Socialistinės Tarybų Respublikos priėmimą į Sovietų Sąjungos sudėtį, drg. Ponomarenko pareiškė:

"Draugai, Sovietų Sąjungos tautos karštai sveikina naujos broliškos sąjunginės Lietuvos Socialistinės Tarybų Respublikos gimimą. Šandien lietuvių tauta įeina į didžiąją Sovietų Sąjungos tautų šeimą. Nuo šios dienos ir laisvosios Lietuvos liaudžiai sužvilgs Stalno Konstitucijos saulę. Dabar Lietuvos Respublika, gindamasi nuo bet kurio pasikėsimo, galės remtis visos mūsų Sąjungos 193 milijonų gyventojų galybe, darbininkų ir valstiečių Raudonąja Armija ir karo laivynu. Nuo šios dienos Lietuvos liaudis eis drauge su visa Sovietų tauta naujų laimėjimų ir pasiekimų mūsų tėvynės garbės ir galybės keliu. Vieningoje laimingoje šeimoje lietuvių tauta, drauge su visomis Sovietų Sąjungos tautomis, vadovaujama komunistų (bolševikų) partijos ir didžiojo geniaus vado Stalino, gyvens laimingą pilną gyvenimą. (Ilgai aplodismentai).

Pagaliau pirmininkas įnešė tokį pasiūlymą:

Išklausiusi Lietuvos Liaudies Seimo įgaliotos komisijos pareiškimą Aukščiausioji Socialistinių Sovietų Respublikų Sąjungos Taryba nutaria: 1) Patenkinti Lietuvos Seimo prašymą ir priimti Lietuvos Socialistinę Tarybų Respubliką į Socialistinių Sovietų Respublikų Sąjungą kaip pilnateisę Sąjunginę Socialistinę Sovietų Respubliką. 2) Priimti Gudijos Socialistinės Sovietų Respublikos Vyriausios Tarybos pasiūlymą perleisti Lietuvos Socialistinės Tarybų Respublikos sudėtin švenčionių sritį ir Vidžių, Rodunės, Adutiškio, Astravos ir Varanavos, Gudijos

Socialistinės Sovietų Respublikos sritis, turinčias lietuvių gyventojų daugumą. 3) Prašyti Gudijos Socialistinės Sovietų Respublikos Vyriausiąją Tarybą ir sąjunginės Lietuvos Socialistinės Tarybų Respublikos Vyriausiąją Tarybą, patiekti Socialistinių Sovietų Respublikų Sąjungos Aukščiausiojai Tarybai apsvarstyti tikslų sienų nustatymo tarp Gudijos Socialistinės Sovietų Respublikos ir sąjunginės Lietuvos Socialistinės Tarybų Respublikos projektą. 4) Pravesti pagal Socialistinių Respublikų Sąjungos Konstitucijos 34, 35 str. atstovų rinkimą į Aukščiausiąją Socialistinių Sovietų Respublikų Sąjungos Tarybą nuo sąjunginės Lietuvos Socialistinės Tarybų Respublikos. 5) Pavesti Aukščiausios Socialistinių Sovietų Respublikų Sąjungos Tarybos Prezidiumui paskirti rinkimų dieną. Balsuojama už įstatymo visumą. Balsavimas vykdomas rūmais, atskirai. Pirmą balsuoja Tautybių Tarybos atstovai. Kas už įstatymo priėmimą, prašau pakelti rankas. Prašau nuleisti. Kas prieš? Kas susilaiko? Nėra. Toliau balsuoja Sąjungos Tarybų atstovai. Kas už įstatymo priėmimą? Prašau nuleisti. Kas prieš? Susilaiko? Nėra. Vadinasi, draugai atstovai, įstatymas dėl Lietuvos Socialistinės Tarybų Respublikos priėmimo į Sovietų Sąjungą Vyriausios Tarybos priimamas vienu balsu. (Ilgai, nenutrūkstami aplodismentai ir šūkių "ura").

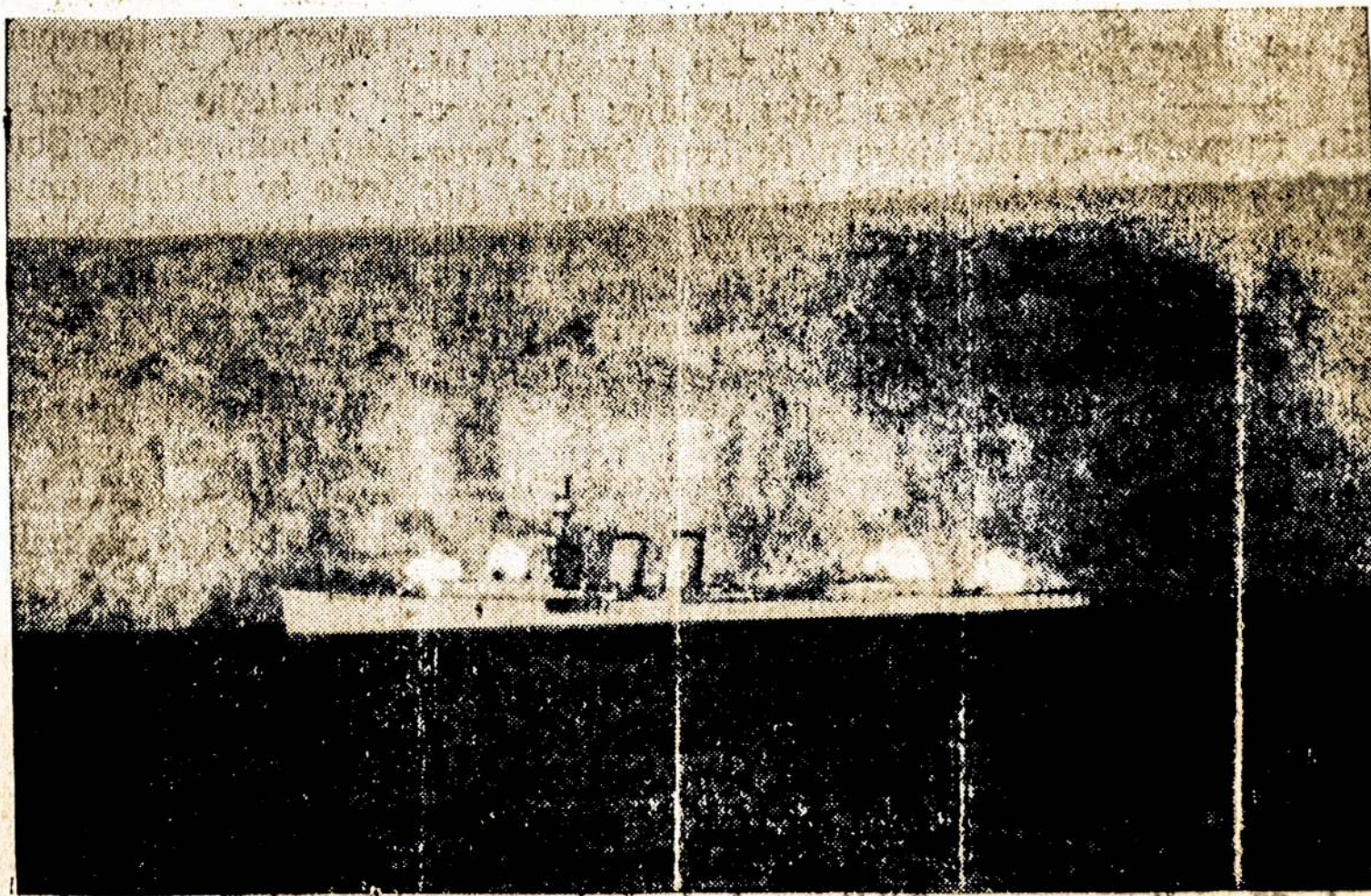

PAPLAVOKAS

(Meškeriotųjų polkutė)

Vos pavasariui atėjus, Einame žvejoti, Upėje gražių žuvyčių Pasimeškerioti. Naują rišame kabliuką, Taisom paplavoką; Sakom, gal sugausim kuoją Arba ešerioką. Ir berniokas kur mergytei, Pamilęs žvejyba, Meškeriodams prie upelės Į pašonę žnyba. Sako: "Mėgstu gaudyt žuvi, Tu mano patieka!... Jau pasnėję paplavokas, Kuoją ryja slieka. Aišku, jei gražus berniokas, Atsako mergytė: —Pupa, man labai patinka Tavo meškerytė. —Ir ant jos būti pagautai Labai apsimoka, Ir aš, jeigu būčiau kuoją, Krutinė paplavoką.— O jau negražiam berniokui Atsako mergytė: —Blogas tavo paplavokas, Aš tau ne žuytė. —O jei net ir kuoją būčiau, Tai tu nedžiugautum, Ir su tokiu paplavoku Manęs nesugautum.— Žodžiu, jei gražus žvejyja, Gražiai akim šaudu, Toks ir žuvis ir mergytes Iš karto sugaudu. O jau negražiam žvejoti Yra tikras griekas; Nepradingsta paplavokas, Neprarytas sliakas. Vladas Šiupelis.

Gaukite "Laisvei" naujų skaitytojų.

Anglijos karo laivas leidžia ugnį į mie stą, esantį Italijos Libijoje (Afrikoj).

L I T E R A T Ū R A ir M I E N A S

Prancūzijos Kareivis

Ėjai be džiaugsmo ir paniuręs iš gryčios tėviškės gimos. Tik mėsos akys priekin žiūri, širdis tik plaka nuolatos.

Ruduo auksinis. Vėjas šaltas, ir gervės skrieja jau ratu. Vaidenas kryžius... kryžius baltas pilkiems didvyriams, kaip ir tu.

Ne gėlės puošė plačią gatvę, ne džiaugsmo dainos plaukė čia. Kai tu ėjai žudyt jaunatvę, Paryžiu apgaubė kančia.

Ruduo nuo liepų auksą gnybė, purvynan krito jau žiedai. Kur laisvė, meilė ir brolybė, kur dingo gražūs pažadai?

Naktis sutemo. Ir mėnulis graudžiai pravirko spinduliais, kad apkasuos lavonai guli veidais išblyškusiais, tyliais.

Mėlsvi spinksojo žiburėliai, čia miestas turto ir skriaudos. O laisvės vėliava jau kėlė sukilus liaudis kitados.

Kiekvienas skersgatvis alsavo vilties ir džiaugsmo spinduliais, ir gal paniurę akys tavo pasaulį naują dar atskleis.

Kazys Jakubėnas.

Tėvyne

Tėvyne brangioji, žemė numylėta: Štai ašaroms džiaugsmo Tau veidą mazgojam, Kad' eibė piktybių Liko apgalėta... Tą pergalę tavo Pagerbti sustojam: Sveikiname tave Angoje liuosybės, Armijai Raudonai Mūsų dėką teikiam... Dėlei tavo gero Visoms spėkoms veikiam— Nublokšti grandiniai Baisios neteisybės...

Per šimtmečius-amžius Vilkaik kančių našta!... Per daugybę metų Nakties tamsa siautė... Prietarai ir burtai Gaubė visą kraštą, O liaudis ant dugno Tą sunkumą jautė: Po našta vergijos Raižėsi, vaitojo, Kuomet parazitai Jųjų kraują gėrė, O patys sau rojų Tavo žemėj tvėrė. Dabar laisvi žmonės Tam kelią pastojė.

Tėvyne brangioji, Retežiai jau trūksta!... Dangus apsiniaukęs Staiga prasibaivo, O galė tamsybės Jau sklaidosi-slūgsta Ir mes atsidiūrę Ant liuosybės laivo— Sveikiname dieną Naujosios gadynės, Kurioj žmogus žmogų Išnaudot nustoja, Kur užguitas vergas Žmogumi pastoja, Kur skirtinga buitīs Visai nauja pynės...

Tėvyne brangioji! Šios pergalės šventė: Neša mums linksmybė Ir džiaugsmą ir viltį... Ir tiems, kurie kentė... Ir tiems, ką iš dugno Negalės pakilti... Ir tiems, ką tikėjo, Kad ateis šios dienos, Kurios sunaikino Liekanas vergijos, Ir steigia tvirtovę Beklasės draugijos— Į gruzus pavirto Senos tvarkos sienos!...

K. Garkauskas.

Lietuvių Literatūra Rusų Kalboje

Lietuvių Tarybų Socialistinės Respublikos įsijungimo į Sovietų Sąjungą dienai "Gostilidat" išleido Liudo Geros eilėraščių rinkinį, redaguotą Leviko. Rinkinio tiražas yra 5,000 egzempliorių. Atskiru leidiniu taip pat išleista Salomėjos Nerios "Poema apie Stalina". "Literaturnaja Gazieta" paskutiniam numerijje paskirta išimtinai daug vietos lietuvių ir kitų naujai į Sovietų Sąjungą įstojusių respublikų literatūroms. Iš lietuvių rašytojų laikraštijje išspausdinta Salomėjos Nerios "Poema apie Stalina". Justo Paleckio, Liudo Geros, K. Korsako, A. Venelovos ir P. Cvirkos straipsniai bei atsiliepi-mai. Lietuvių literatūrai Sovietų literatūriniai sluoksniai ir spauda rodo ypatingą dėmesį.

L.M.S. IX-tas Suvažiavimas

Devintasis Lietuvių Meno Sąjungos suvažiavimas įvyks rugsj. 30-31 dd., Am. Liet. Piliiečių Klubo salėje, 280 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

Suvažiavimas prasidės penktadienio ryte,

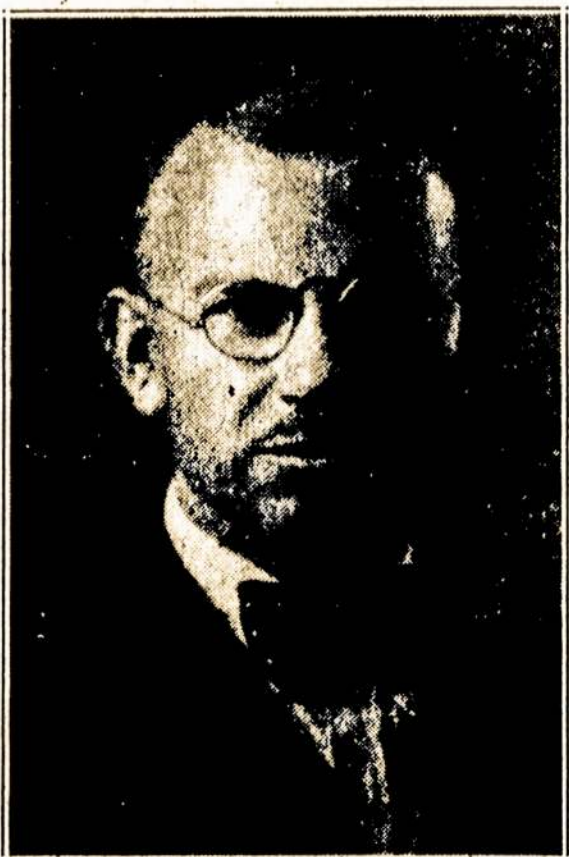

DR. J. J. KASKIAUCIUS
L. M. S. IX-tame suvažiavime jis mums papasakos apie meno svarbą.

lygiai 10 valandą; vienų atstovai ir tie, kurie esate suinteresuoti šiuo svarbiu mūsų organizacijos įvykiu.—prašomi būti laiku. Žemiau talpiname suvažiavimo darbų eiga (dienotvarkį).

Sesija I-ma

1. Suvažiavimo atidarymui kalba-pasveikinimas nuo vietinio Aido Choro.
2. Suvažiavimo atidarymas.

STASYS JASILIONIS
Dr. Jasilionis duos paskaitą apie grožinę literatūrą. Tai bus L.M.S. Suvažiavime, rugsj. 31, Brooklyn.

3. Svečių kalbos ir sveikinimai.
4. Prezidiumo rinkimas.
5. L.M.S. Centro Komiteto raportai: a) Pirmininko, b) Sekretoriaus.
6. Diskusijos, Tarimai.

Sesija 2-ra

1. Dr. A. Petrikos referatas apie Br. Vargšo nuoveikalius literatūros ir dramos srityje.
2. Dr. Kaškiaučiaus kalba apie mūsų kultūrinę veiklą.
3. LMS Apšvietos Komisijos pranešimas.
4. LMS Dramos Komisijos pranešimas.
5. Diskusijos, Tarimai.

Ākakijus Cereteli ir Gruzija

Rašo J. Baldzius

Šią vasarą ne tik visoje Gruzijoje, bet ir Sovietų Sąjungoje minimos didžiausio 19 amžiaus gruzinų tautos lyriko Ākakijaus Cereteli šimto metų sukaktuvės. Norint suprasti Cereteli svorį ir reikšmę gruzinų literatūrai, turime trumpai diržtelėti į gruzinų tautos praeitį, kuri yra ir labai ilga ir pilna kovų dėl savo kultūros.

Patys gruzinai save vadina kartveli, o turkai vadina juos gurdži. Šis turkiškas vardas gurdži ir pateko rusų kalbon, išvirsdamas rusų kalboje Gruzija ir gruzinai. Dabar Gruzija yra autonominė socialistinė respublika, ploto 69,000 kv. km. su beveik trimis milijonais gyventojų. Gruzija yra ne tik graži vyrų ir moterų šalis, bet ji yra saulės, gražios Kaukazo gamtos, žavingų landšaftų ir istorinių paminklų kraštas.

Gruzinų istorija labai sena ir siekia net XII a. pr. Kr., tuomet jie gyveno toliau nuo Kaukazo į pietus, tarp Armenijos ir Juodosios jūros. Gruzinai nėra indoeuropiečių kilmės tauta, savo kalba jie priklauso kartveli kalbų grupei, kuri, pagal lingvistą Mara, sudaro šaką jafetinių kalbų grupės. Apie gruzinus, kaip apie gabius ir darbščius, rašė chaldijai-semitai savo senajam šv. rašto testamente, persai, graikai ir romėnai. Jie gyveno paskiromis giminiams, kurios bendrai dirbusios žemę ir naudojusios jos vaisiais, gruzinai, be to, gerai mokėję apdirbti metalus ir savo metalo gaminius garsėję net iki senovės Egipto. Ilgainiui gruzinus tautų judėjimo banga stūmė toliau į šiaurę, palei Kaukazą, ir jau Kristaus laikais gruzinai gyveno vakarinėje Užkaukazės dalyje. Politškai tuomet Gruzija buvo suskilusi dviem stambiom dalim, kurių viena buvo Kolchidė, o antroji Iberija. Romėnų karo vadas Pompejus, besivydamas Mitridatą, nukariavo Iberiją ir Kolchidę, nuo to laiko prasideda Romos kultūros ir religijos įtaka Gruzinams. Vėliau, kai Romos imperija ėmė silpti, o Persijos valstybė sasanidų laikais kilti, prasidėjo Persijos varžybos su Bizantija dėl Gruzijos, tos varžybos baigėsi visos Gruzijos prijungimu prie Persijos. Vėliau, kai iškilo arabai su savo karinga Mahometo religija, kai prasidėjo arabų ekspansija ir nukariavimai, tuomet ir Gruzija pakliuvo arabų globon, kurion arabų kalifas atsiuntė savo emirą prižiūrėti tvarkos ir išrinkti duoklę. Arabams silpstant, prasidėjo separatinis ir tautinis gruzinų judėjimas, kur daug energijos parodė abchazų valdovai, įsigalėję vidurinėje Gruzijoje, o paskui ėmė jungti ir likusias gruzinų žemes, ir nuo 10 iki 13 amžiaus Gruzija buvo vėl nepriklausoma valstybė. Prasidėjo kova su feodalais, kuriems smūgį sudavė karalius Dovydas, įvesdamas nuolatinę samdomą kariuomenę (50,000 vyrų), kuri karalių išlaisvino nuo feodalų paramos. Aplaužęs feodalams ragus, Dovydas pradėjo plėsti savo valstybės ribas, steigti mokyklas, tiesti kelius, statyti tiltus, kelti pramonę ir ūkį. Didelės galybės Gruzija pasiekė Tamaros valdymo metu (1184-1212 m.), tuomet Gruzijai priklausė visas Kaukazas, o jos kariuomenė pasiekdavo net tolimas Persijos sritis. Valdovės Tamaros laikais visi Gruzijos feodalai susitarę paskelbė streiką, reikalaudami atsaukti karaliaus skiriamus valdininkus ir aprėžti karaliaus valdžią. Tamara, staiga šio streiko užklupta, nusileido ir ėjo su feodalais kompromisų.

Vidaus kultūra Tamaros laikais buvo aukštai pakilusi, jos metu gyveno ir rašė didžiausias gruzinų poetas Šota Rustaveli. Tamara, norėdama įgyti liaudies simpatijų prieš feodalus kovai, darė daug reformų: panaikino mirties bausmę, fizinės bausmės, rūpinos ne tik meno, bet ir ūkio reikalais.

Sesija 3-čia

1. St. Jasilionio paskaita apie grožinę literatūrą.
2. LMS Muzikos Komisijos raportas.
3. Diskusijos ir tarimai.
4. Suvažiavimo Organizacinės Komisijos sumanymai bei pasiūlymai: a) rezolucijos, b) Centro Komiteto rinkimas, c) sekančiam LMS suvažiavimui vietos nuskyrimas.
5. Diskusijos, Tarimai.

Sesija 4-ta

1. Chorų mokytojų pranešimai ir nuomonės.
2. Muzikologo David N. LeVita resitacijos-pasakojimai apie romantistinį periodą.
3. Suvažiavimo uždarymas.

Pranas Balsys,
Liet. Meno Sąjungos Pirm.

Netrukus po Tamaros mirties mongolų antplūdis užliejo ir Gruziją, ir 1221 m. Gruzijos sumuštoji kariuomenė traukėsi į kalnus, o Gruzija pateko mongolų valdžion. Mongolai, tiesa, neklidė Gruzijos administracijos, paliko net ir sostą, bet visokiais būdais čiulpė kraštą ūkiškai: duoklėmis, mokesčiais, karių mobilizacijomis. Per šimtą metų mongolai tiek Gruziją nualino, kad ji atro-dė visai nuskurdusių žmonių kraštas, sunyko menas, mokslas, literatūra, verslai.

Dar labiau Gruziją nuterėjo Timuro (Tamurlano) žygis, kuris trumpu laiku sunaikino, sugriovė visa, kas šimtais metų buvo kurta ir statyta. Timuro įsakymu buvo sugriauta bažnyčios, vienuolynai, miestai, pilys, kraštas atrodė lyg po maro epidemijos. Atstatyti sugriautą Gruziją mėgino karalius Aleksandras, bet netrukus Europon įsiveržė turkai, kurie, paėmę Konstantinopolį, ėmė smarkiai grasinti Gruzijos saugumui. Dabar Gruzija buvo spaudžiama dviejų priešinių: totorių ir turkų. Spaudimo neatlaikydama ėmė byrėti smulkiosiomis dalimis, kurių vieną po kitos nukariavo tai turkai, tai persai, palikdami jų administraciją, karaliukus, bet pašalindami sevo emirus, vizirus.

Toje Gruzijos dalyje, kuri pateko Persijon, buvo planingai persų naikinama. Nuo Persijos šacho Abaso laikų prasidėjo masinis gruzinų tautos teroras: per 100,000 gruzinų šeimų buvo iškelti Persijon, o jų vieton sodinami persai kolonistai. Kentėjo, suprantama, labiausiai gruzinų liaudis, nes aristokratai lengvai ėmė pasiduoti čia persų, čia turkų įtakai ir daugelis jų pamiršo ir gimtąjį gruzinų kalbą. Dalis gruzinų inteligentijos ėmėsi nors silpnų priemonių gelbėti gruzinų kalbą ir kultūrą: vertė, rašė gruzinų kalba literatūrinius veikalus; rinko, kodifikavo ir leido senus gruzinų teisės dokumentus, rašė gruzinų kalbos gramatikas ir žodynus. Nuo karaliaus Vachtango VI laikų (18 amž.) gruzinų tautinis judėjimas vėl ima stiprėti ir net plisti, bet čia vėl graso negerovėmis Rusijos imperija.

Paskutiniųjų dviejų Gruzijos valdovų: Teimuraso II ir Iraklijaus II perijodas buvo tarpas paskutinių pastangų sustiprinti Gruzijos valstybę ir, tiesa, Iraklijui nuo 1760 m. pavyksta vėl veik visas Gruzijos žemes surinkti vienon valstybėn. Iraklijus daug rūpinosi kariniu krašto sustiprinimu, statė pilis, tiesė strateginius kelius, bet nieko nedarė gruzinų valstiečiams. Rusijos carienės Kotrynos spaudžiamas Iraklijus pasiduoda Rusijos globon ir nuo 1783 m. atsisako savarankės valstybės politikos, užu tokias nuolaidas Rusijai buvo pažadėjusi padėti Gruzijai. Bet tuo metu, kai Persijos šachas, negalėdamas priversti Iraklijaus sutarties su Rusija nutraukti, paskelbė Gruzijai karą, tai Maskva Gruziją paliko jos pačios likimui. Nelygioje kovoje Gruzija buvo sumušta, Iraklijus nepergyveno tos nelaimės—mirė. Jo įpjdinis Jurgis XII mėgino dar sykį gelbėti Gruziją ir vėl susideda su Maskva prieš Persiją, bet carienė Kotryna užu pagalbą pareikalavo tokios kompensacijos, kurios ir nuolaidus Jurgis negalėjo duoti. Maskva nusprendė baigti farsą Gruzijos karalių politikos ir 1801 m. dekretu Gruzija buvo prijungta prie Rusijos imperijos. Kitais metais generolas Kuoringas suaukė Tiflisian gruzinų diduomenę prisiekti Rusijos ištikimybei, susirinkusius apsupo kariuomenė ir jėga priverė prisiekti, tuos, kurie atsisakė, suėmė (Tąsa ant 4-to pusl.)

Draugams

Retėžiams žvangant, lagerių etapuos, atšvėsdavot gegužį užu štangų, už tai, kad ruošėte liaudies kenkėjui kapą, kad skelbėte teisybės žodį, liaudžiai brangų.

Mes nekalbėsim apie tai, ką esate iškentę—tik draugiškai paspausim jums rankas. Dabar bendroji mūsų švenčių šventė, diena, atvėrusi kalėjimų angas.

O vis tiktai todėl mums laivė žydi ir liaudis jos šaloms pakast neleis, kad juos tvirtai tikėjot tankų žygį sunkurdusios tėvynės vieškeliams.

Nebegirdėsim daugiau retežių bildėsio, nebematysime važiuojančių į lagerius etapų. Gana vergusit! Liaudis sulaukė poilsio; fašizmui jūs supylėt kapą.

K. Karalius.

(Iš "Darb. Žodis")

Torrington, Conn.

Pasitaikė proga būti ir šių metų Aido Choro piknike, gražiam darže. Choriečiai ir simpatikai kalbėjo, kad publikos neatsilankė tiek daug, kiek buvę pereiname. Tačiau, atsižvelgiant į orą, tai žmonių dar buvo gana daug ne vien iš vietos, bet ir iš plačios apylinkės. Mat, lietūs protarpiais lijo, o vakarop vos spėjus programą užbaigti gana smarkiai sukaršė. Spėjus įžengti į daržą suradome dd. iš Hartfordo, besidalinant mintimis su jais prasidėjo publikos daugėjimas. Įdomu buvo išgirsti, ką torringtoniečiai mano apie Lietuvos naują tvarką. Malonu buvo girdėti, kad jų mintys nesuklaidintos, išskyrus vieną, kitą. Kai kurie jų mano, kad Lietuvą gal būt Hitleris pagrobęs, kaip padarė su Klaipėda, tai daug geriau esą padaryta prisidedant prie Sovietų Sąjungos, nes tuomi išvengiama karo. Tai tikra tiesa.

Atsirado skaitančių "Keleivį," ale jie jo nusistatymą labai smerkia ir kai kurie sakė atsisveikinsiu su juomi, tegul jis sveikas keliauja pas fašistus, nes jo "darbininkškumas" supuola su fašizmu. "Laisvė" visi myli, daugelis ją gaudo iš rankų skaitančių, todėl, kad ji iš Lietuvos ir visų pasaulio kampų paduoda teisingas žinias, o kas geriausiai žmonėms patinka, tai iš Lietuvos telegramos ir kitos žinios. Besidalinant mintimis, prisiartino pavakaris, tuoj ir programa prasidėjo. Dainuotant Aido Choro, vad., Bronėi Rasins iš Waterbury. Malonu matyt atsirandant daugiau gabių vedėjų. Laisvės Stygų Orchestra, o einant prie pabaigos ir Laisvės Choras, abu iš Hartford'o, perdavė gražių melodijų, vadovaujant V. Visockiui. Buvo ir trumpa prakalbėlė, kelis žodžius pasakė C. Crasintskis, tačiau iš publikos jausta nepasitenkinimas, kad apsiėmė d. D. M. Solomskas ir Pakalniškis pakalbėti nepribuvo. Mat, šiomis dienomis, esant tiek daug naujienų, ypatingai Lietuvoje, tai neveltui nerorjos visiem išgirsti ką draugai pasakys. Per visą pikniko laiką viens kito klausinėjo — "kur mūs kalbėtojai?"

Mano manymu — kas, kas, bet d. Solomskas turėtų torringtoniečiams atsimokėti greit, kaip galima. Jis galėtų pasiskirti sekmedienį ir atvykus pasakyti, tačiau iš Lietuvos nauji įvykiai, nes čia žmonės tuom labai susidomėjo.

Beje, daug torringtoniečių bus "Laisvės" naudai rengiamame piknike 1 d. rugsėjo, Lietuvių darže, Hartforde. Ten kalbės d. A. Bimba iš Brooklyn, N. Y. Jis be abejo kalbės apie Lietuvą. Torringtoniečiam dar yra graži proga išgirst gerą prakalbą, tik jie privalo daug žmonių organizuot ir dalyvaut piknike. Svečias.

Elizabeth, N. J.

Busas į Philadelphiajos pikniką, kuris įvyks 1 d. rugsėjo (September), Edgington, Pa., išeis nuo 408 Court St., 10 val. ryte. Bilietas \$165.

Prašome išanksto įsigyti bilietus. Kliubas yra atdaras kas vakarą, užsikite į kliubą ir užsiregistruokite.

Berlin, rugsj. 22.—Vokiečiai sakosi vakar nukirtę žemyn 7 anglų orlaivius, o iš savo pūsės praradę tik tris.

Iš Brooklyno į Meksikos Sostinę ir Atgal

(Kelionės Išpūdžiai)

A. Gilmanas

(Tąsa)

Tiesa, Ispanijos imperialistams su Kortesus priešaky pasisekė naujo pasaulio civilizaciją išrauti net iš pat šaknų, užmušti jų kultūrą ir net ir kalbą, nepalikant nieko nei istorijai. Tačiau jie didelę keršto sėklą prieš save pasėjo likusiose aztekuose, kuri juose augo per tris šimtus metų. Užaugus, nuvertė Ispanijos imperializmą, kuriai nebeįkelti daugiau savo kojos Meksikos žemėn.

Kortesas grįžo Ispanijon pas karalių su daugybe aukso ir naujų žemių užkariavimu. Jis norėjo kokio ten didelio ir labai garbingo titulo iš karaliaus. Tas vilkino per tris metus ir nieko gero Kortesus nedavė. Supykęs, jis grįžo atgal Meksikon, tur būt vėl mėsinėt, ale kelionė, Sevilė, susirgo vidurių užkietėjimu ir, po pačių popiežių išspaviedojimo už griekus, pasimirė.

Per tris šimtus metų Ispanija valdė Meksiką ir ją ispanino ir katalikino. Kadangi Meksikoj likusieji Korteso kariai neturėjo savo moterų, tai buvo pageidaujama, idant jie vestų gražesnes aztekes ir taip ispanintų jų tautą. Ir iš vėliau atvykusių ispanų buvo valdžios pageidaujama tas daryti, kad tik greičiau išnyktų aztekai ir išdygtų nauja Ispanija, kur Ispanijos imperialistams būt nauja ir užtikrinta pelno dirva. Bet išnaudotojas yra menkas pervertėjas vienos tautos į kita, kaip pamatysime vėliau.

Kada karaliaus Ferdinando VII Ispanija pasidavė Napoleonui Bonapartui, Meksikoj įvyko sukilimas prieš savo imperialistus. Jų sukilimas jau senai buvo rengtas po vadovystė tūlo kunigo Miguel Hidalgo iš Dolores. Sukilimas dar buvo nepribrendęs, bet valdžiai susekus jų planus, ilgiau nebūvo laukta. Hidalgo savo bažnyčios varpą pradėjo nesvietiška skambinti, kol tik pastarasis plyšo. Suėjo ir subėgo daugybės priešvaldiečių. Hidalgo į minią prakalbėjo:

—Vaikai mano, šiandie mums atėjo naujas pateikimas. Ar jūs prisirengę jį priimti? Ar jūs norėsite būti liuosi? Ar jūs dėsite pastangas, idant atliuosavus savo šalį nuo neapkenčiamų ispanų, kurie atplėšė nuo jūsų protėvių trys šimtai

Meno Skyriaus Dalis

(Tąsa nuo 3-čio pusl.)

ir dėjo kalėjiman ar trėmė Sibiran. Visą administracijos aparatą pasidėmė rusai, gruzinams nepaliko nieko. Na, o į tokį tolimą kampą važiavo visokios Rusijos administracijos atmatos, kurios centre nebetiko. Prasi-dėjo gruzinų tautos naikinimas ir teroras. Rusijos carų teroras buvo toks aršus, kad net didžiausi Rusijos šalininkai Gruzijoj atlyžo ir sakė, kad visų gruzinų vienintelė viltis atgauti, atkovoti Gruzijos nepriklausomybę.

Visas 19 amžius, kuriame gyveno, veikė ir rašė Akakijus Cereteli, buvo atkakli gruzinų kova dėl savo kultūrinų ir politinių teisių. Šioji kova buvo kartas nuo karto lydima sukilimų (1804, 1812, 1819, 1832, 1905), kuriuos rusai žiauriai numalšindavo, o po kiekvieno tokio numalšinimo sekėdavo politiniai, kultūriniai ir religiniai (panaikintas buvo Gruzijos bažnyčios viršininkas katalikas) suvaržymai. Rusija, norėdama palaužti atkaklumą gruzinų dvarininkų, lengvai skolino jiems pinigų per Tifliso banką, o kada jų dvarai jau būdavo praskolinti, tai juos lengvai pažabodavo rusų carizmo pavardžiu. Gruzijos inteligentija tiek Rusijos imperijos atveju, tiek vidaus gyvenimo pusėje 19-to amžiaus suskilo į dvi grupes, kurių vienai, konservatyvinei grupei vadovavo rusofilai ir Hija Čaučavadze, o antrai—liberalitei grupei vadovavo ką tik baigęs mokslus Rusijoj Akakijus Cereteli.

Abi šios srovės kuriam laikui spietėsi apie vienintelį gruzinų kalbą laikraštį "Ciskari" ("Aušra"), įsteigtą 1852 m., tačiau juo tolyn, juo sunkiau buvo besuitipti šiam laikrašty ir energingasis I. Čaučavadze įsteigia liberalinį laikraštį 1863 m. vardu "Sakartvelos Moambe" ("Gruzijos žinios"). Šiame laikrašty buvo spausdinama daugumas Čaučavadzės ir Cereteli kūrinių. Rusų narodnikų įtakoje abu šie gruzinų didieji rašytojai: Čaučavadze ir Cereteli per savo laikraštį veda plačią kovą už panaikinimą baudžiavos (netrukus caro Aleksandro II ji buvo panaikinta), už kultūrinės laisvės, ap-rūpinimą gruzinų baudžiauninkų žeme, nors Gruzijos bajorai 1863 m. 539 balsais prieš 15 buvo nutarę paleisti baudžiauninkus be žemės.

metų atgal?

Visa minia atsiliepė: "Lai gyvuoja Nepriklausomybė! Lai gyvuoja Amerika! Šalin Bloga Valdžia!"

Į šešias savaites susirinkę net 80 tūkstančių į sukilėlių armiją, su šakm, dalgiais, kirviais ir kitais įrankiais, kas ką turėjo. Po kelių pasisekimų, sukilėliai pradėjo kritti, daugelis galvas paguldė, neišlaikydami prieš gerai išlavintą armiją ir artileriją, kurios jie neturėjo. Už šešių mėnesių tapo suimtas ir pats sukilėlių vadas Hidalgo. Jam buvo siūlomas atleidimas, bet jis atsakė:

—Atleidimas, tamstos Ekscelencija, tik kriminalistams, o ne savo šalies gynėjams.

Jis buvo valdžios nužudytas 1811 metais.

Tas varpas, kuriuo Hidalgo skambino prieš sukilimo, dabar yra įmūrytas Meksikos sostinėj Nacionaliam Palociuj, kur kas metai šalies prezidentas sukilimo sukaktuvėse stovi prie varpo, skambina jį ir šaukia minion, kaip Hidalgo šaukė į savo apdriskusius pasekėjus kovoti už laisvę.

Kritus Hidalgoi, kitas kunigas pasiėmė sukilimo vadovybę ir vedė kovą toliau už laisvę nuo Ispanijos imperialistų. Jis ne tik nemažiau, ale dar daugiau pagelbėjo meksikiečiams žengti link pilnuosavimo iš po imperialistų. Jis, Jose-Maria Morelos, 1813 metais sušaukė kongresą ir paskelbė Meksikos nepriklausomybę.

Bet, Napoleonui susmukus Francijoj, Ispanijos karalius Ferdinandas VII vėl įgavo galią ir sukriušio Meksikos nepriklausomybę, įsteigdamas inkviziciją, kartuves, plakimo stulpus, katorgas ir visas kitas karališkas-papiežiškas priemones nepaklusniams suvaldyti. Sukilėlius malšino bjauriausiu būdu, kardami, šaudydami ir degindami netik suaugusių ir sveikimų vyrus, ale vaikam sukilėlių ir moterims ir sužeistiems ligonbučiuose nebuvo ramybės. Būrys po būrio buvo atsiūsta karaliaus šviežios armijos žudyti visus, kurie tik kiek pasirodė Bourbonų veislei neištikimi. Net ir tie, kurie niekam nesipriešino, neliko nepalieti kara-

Nors Gruzijos bajorai buvo smulkūs, bet jų buvo daug ir visi jie valdė per 70 nuos. visos Gruzijos žemės. Paleistiems baudžiauninkams žemė buvo duodama išpirktinai, bet išpirkimas buvo nelengvas, nes iki 1910 m. vos 45 nuos. valstiečių tebuvo sumokėję už savo žemę. Gruzija buvo reikalinga plačių reformų tiek ūki, tiek kultūros srityse, ty reikalaujant reformų avangarde ir buvo nenuilstamas liaudies gynėjas rašytojas Cereteli. Aristokratiškos kilmės, plataus horizonto, gilaus proto ir jautrios sielos jis gerai suprato, jog visos gruzinų tautos kelias buvo sunkus, skurdus ir nelaimingas. Svetimų valstybių valdoma ir teriojama, toji pasakiškai graži Gruzija skriaudžiama ir pik-tai eksploatuojama šalis. Gruzinų rašytojai ir kiti savo liaudį mylį inteligentai skubiai ėmė didelio liaudies ir krašto švietimo darbo, dygo nauji laikraščiai (Droeba, Sasapli Gazeta, Mnatobi, Kvoli ir k.), viešos, slaptos liaudiškos ir liaudies reikalams ginti organizacijos. Akakijus Cereteli buvo ne tik talentingas rašytojas, publicistas, lyrikas, bet jis didelę dalį savo energijos skyrė gruzinų liaudies švietimui bei organizavimui.

Odessa -- Poetų, Rašytojų ir Muzikų Gimtinė

Nesenai išėjusi iš spaudos SSSR knyga "Senoji ir Naujoji Odessa" patiekia žymiųjų odesičių sąrašą. Tame sąrašė randame garsius SSSR rašytojus: Eduardą Bagrickį, Iliją Ilfą, Eugenijų Petrovą, Valentiną Katajevą, S. Kirsanovą, Levą Slavina, K. Paustovskį, Vierą Inber, V. Oliošą, S. Gechtą ir kitus. Po jų eina tarptautinių muzikos konkursų laureatai: D. Oistrachas, Emilis Gilelsas, J. Zakas, B. Goldšteinas ir kt. Odessa didžiujasi garsiuoju savo mokslininku, gamtos reformatorium, Trofimū Lysenko.

Aukščiau minštoje knygoje patiekti įdomūs duomenys apie Odesos praeitį. XIII amž., nugalėję totorius, turkai įsitvirtino jų vietoje ir dabartinės Odesos vietoje pastatė tvirtovę Chadžei-bei. 1789 m. rusų kariuomenės būrys antpuoliu paėmė turkų tvirtovę. Po penkerių metų, pagal Ekaterinos II reskriptą, buvo padėti naujojo miesto pagrindai. Miestas buvo pavadintas Odessa, pagal senovės graikų faktorią Odosą, kuri, kaip spėjama, prieš daugybę amžių stovėjo šioje vietoje.

liškos įsiutusios prieš liaudį ugnies. Labai trumpam laikui tuomi Ispanijos imperialistams pasisekė laisvės įieškotojus nuslopinti, sušaudant Morelosą. Banditizmas, plėšimas, išnaudojimas ir persekiojimas meksikiečių vėl prasidėjo plačiausiai.

Sukilimas tarp atsiųstų kareivių Meksikoj Ferdinanda priverė atsteigti 1812 metų konstituciją. Tuomi dikčiai nepasitenkino didžiosios bažnyčios galvos. Jie

suokalbį padarė įsisteigti meksikonišką karalių, tūlą Iturbide, kuris jų ir buvo apkarinavotas gausiausioj puikybėj kaip Meksikos imperatorius.

Po devynių mėnesių Iturbide turėjo nešti savo kudašių lauk iš Meksikos. Metus pabuves, išalkęs, grįžo prie ėdžių, ale tapo sukilėlių sučiuptas ir pasiūstas pas "aukščiausiaj."

(Tąsa bus)

Minersville, Pa.

Rugpjūčio 19 d. rašau linksmą žinią, kad "Laisvės" didysis piknikas jau praėjo, palikdamas svarbią istorinę žymę politiniame nusistatyme progresuojančių darbininkų, iš ko turime didžiutis.

Iš gamtinės pusės, t. y. nepastovumo oro, lytus pakenkė dėl tolimų svečių atsilankymo; bet visgi turu pasakyti, kad atsilankė gana skaitlingai ir iš tolimų vietų. Apie pilnas skaitlines, kiek ir iš kur, teks vėliau pranešti per spaudą, kaip turėsiu visus rekordus pavykusio "Laisvės" pikniko. Šiuom kartu skubinu pranešti tik svarbiausias žinias su kuriom negalima ilgai laukti.

Netikėtai mus angliakasių, juodosios industrijos kapitalo vergus, aplankė jaunuolis Michelonas iš Brooklyn, N. Y. ir pasakė žingeidžią prakalbą iš šiandieninės situacijos viso pasaulio, kaip imperializmas karo liepsnose nori paskandinti visą progresuojančią žmoniją. Jo kalba publika labai užsinteresavo. Tapo priimta rezoliucija vienbalsiai, pasiūsti pasveikinimą su auka \$5 padengimui lėšų Taikos Kongresui, auka nuo 9-to Apskričio ALD.

J. Ramanauskas.

ALDLD 9-to Apskričio rezoliucija šitokio turinio:

Marlyn, Pa., rugpjūčio 18 d., 1940 m., ALDLD 9-to Apskričio, Marlyn parke parengtam piknike, susirinkęs būrys

lietuvių iš visos apylinkės skaičiuje virš 500, nutarė pasiūsti pasveikinimą su auka \$5 rengiamo Taikos Kongreso lėšų padengimui, kuris įvyks rugpjūčio 31 ir rugsėjo 1-2 dienomis Chicagoje ir priduo-

rezoliuciją su mūs reikalavimais.

Rezoliucija

1) Mes stojam už taiką; mes priešingi visokiai varomai agitacijai Jungtines Valstijas įvelti į Europinį imperialistinį karą. Mes reikalaujame, kad šita šalis stovėtų neutralė nuo Europos karo.

2) Gerai yra žinoma, ką mums davė europinis karas 1914-1918 metais, kiek jaunuolių nekaltai išžudė: kiek paliko sužalotais, niekur netinkamais. Todėl mes pareiškiame savo protestą prieš siuntimą milijonų jaunų vyrų užkloti savo kūnais Europos laukus vien dėl pasaulinio imperializmo nepasidalinimo rinkimo...

3) Mes nematom jokio pavojaus šiai šaliai iš lauko pusės, kad karas gręstų šiom laikui. Todėl mes ir priešingi prie jo rengtis.

4) Mes visuomet stovim už šios šalies laisvę, už pilną demokratiją, kurią suteikė pirm-takūnai didvyriai tradicinės praeities, iš Anglijos verguvs paliuosudami! Už tą laisvę, demokratiją, visuomet pasižadama stoti apginti iki paskutinio lašui kraujo—iš kur negręstų pavojus, iš vidaus ar iš lauko šios šalies laisvei ir demokratijai.

5) Mes griežtai priešingi pravedimui įstatymo ramiu laikui prievarta visuotiniam ėnimui kariuomenėn.

Rezoliucija priimta vienbalsiai.

Pasveikinimo Naujos Lietuvos Valdžios Rezoliucija

Kadangi visokių rūšių išnaudotojai darbininkų išstoja prieš dabartinę Lietuvos valdžią, kuri įžengė į naujo pasaulio istoriją, paliuosudama

visą liaudį iš mažos grupės fašistinių engėjų dvarponių ir buožių.

Darbininkų priešai visų rūšių šioj šalyj grupuojasi į vieną bendrą frontą pulti Lietuvos liaudies valdžią, teisėtai ir legaliai balsavimu visos liaudies išrinktą, geidžia atgal grąžinti ant sosto A. Smetoną prieš Lietuvos liaudies. Tai mes čia susirinkę į šį pikniką darbininkai ir pažangioji publika, pritarianti darbininkam, sveikiname naują Lietuvos socialistinę Respubliką, įstoju-sią į didžiąją šeimą SSSR, i

naują pasaulį, kur nėra išnaudojimų žmogaus žmogumi!

Mes sveikiname Lietuvos valdžią, kuri, priešakyje su piliečiu Justu Paleckiu šį didžiausią darbą atliko Lietuvos istorijoje, paliuosuojant iš kalėjimų politinius kalinius ir visą liaudį be kraujo lašo praliejimo!

Mes pasižadam, sulig išgale, remti Jūsų steigiamą kultūrinį fondą ir tariame širdingai ačiu Jūsų didžiajam kaimynui—SSSR ir Raudonajai armijai už paliuosavimą iš fašizmo verguvs Lietuvos liaudį.

Už rezoliuciją balsavo virš 500—prieš nesirado. Po rezoliucijomis pasirašo programos vedėja, K. Navaras.

Cairo, Egiptas, rugp. 22. Anglų orlaiviai pataikė bombomis į italų gazolino sandėlius Libijoj ir į jų prielauką Tobruk.

Garsinkite savo biznį dien-raštyje "Laisvėje".

DIDYSIS CONN. VALSTIJOS Spaudos Piknikas

Ivyks Sekmadienį, 1 Rugsėjo (Sept.)

LIETUVIŲ PARKE

Lighthouse Grove East Hartford, Conn. Rengia LLD, LDS ir LMS Apskričiai

Programos išpildyme dalyvaus LMS Conn. valstijos apskričio chorai. Drg. A. Bimba iš Brooklyn, N. Y., pasakys prakalbą apie naujas permainas Lietuvoje ir Lietuvos valdžioj.

Sokiams gros Laisvės Stygy Orkestras narių sudaryta orkestra lietuviškus ir amerikoniškus šokus

Prie šeimninkų stalo bus galima pasitrinkti įvairiausių valgių, kuriuos pagamins visos Connecticut valstijos šeimninkės ir suveš ant šio pikniko.

BUS ĮVAIRIŲ GERIMŲ

Visi Connecticut valstijos lietuviai prašomi patys dalyvauti šiame piknike ir kviesti kitus, kad dalyvautų, nes visas pelnas nuo jo yra skiriamas lietuvių pažangios spaudos paramai, kuri paduoda aiškiausias ir teisingiausias žinias apie darbininkų reikalus, kuri teisingiausiai persto permainas Lietuvoje ir džiuginančiai užtaria Lietuvos biednuomenę, darbo žmones, kuriem prašyto laisvę ir palyginimas gyvenime.

Šiame piknike bus daugelis svečių iš Bostono, Worcesterio, Hudsone, Montellos ir iš daugelio kitų žymių pirmieviškų lietuvių kolonijų.

KELRODIS: Per Hartford ir East Hartford važiuojant, važiuokit num. 15 keliu link Glastonbury, prie stoties 24 sukut po dešine. Per Glastonbury važiuojanti, važiuokit link East Hartford, prie stoties 24 sukut po kairei. Nuo stoties 24 iki pikniko vietai bus išskabinti nurodymai.

PHILADELPHIJOS

IR APYLINKĖS LIETUVIŲ ATYDAI

DIDYSIS "LAISVĖS" PIKNIKAS

Rengia Philadelphia Lietuvos Organizacijos dėl dienraščio "Laisvės"

1 dieną Rugsėjo-September MIKOLAČIO PARKE

\$175 DOVANŲ PRIE IŽANGOS. PIRMA DOVANA \$50.00

Penkios dovanos po \$10 ir 15 dovanų po \$5; viso dovanų 21

Iš anksto perkant bilietą įžanga nuo 5c. iki 25c. Perkant bilietą pikniko dienoje, 25c. kiekvienam. Prašome įsigyti bilietus iš anksto.

Puiki dailės programa: Dainuos Aido Choras iš Brooklyn, Lyros Choras iš Philadelphia, Moterų Birutės Choras iš Phila. ir Lyros Choras iš Baltimorės.

R. MIZARA "LAISVĖS" REDAKTORIUS SAKYS PRAKALBĄ

STOTYS: Busai eis nuo 10 valandos ryto iki 1 valandai po pietų iš miesto:

143 Pierce Street ir 735 Fairmount Ave.

Nuo City Line busai eis nuo 10 val. ryto iki 4-tos valandos po pietų.

KELRODIS: Važiuokite Frankford Ave. iki tilto; imkite gatvekarį 66 iki paskutinės stoties, nuo čia nuveš į pikniką. Automobiliais važiuokite Frankford Ave. iki City Line, pervaziuokite tiltą ir sukute po kairei, imkite Knights Rd. 2 kelią ir sekite iškabas. Per Roosevelt Boulevardą: Atvykstant iš New Yorko ar iš kitur, važiuokite apie 14 mailių nuo Trenton, N. J., ir privažiuojant Roosevelt Kapines, pastebėsite iškabą: Lee Tire, sukute po kairei į Rd. No. 132. Pavažiuokite apie 1½ mailės sekdami iškabas.

Chicagos Žinios

Iš LDS Chicagos Kp. Narių Prieš-Seiminio Susirinkimo

Penktadienį vakare "Vilnius" name įvyko LDS Chicagos kp. narių susirinkimas. Beveik visi delegatai susirinkime dalyvavo. Apskričio pirmininkas St. Juška atidarė susirinkimą ir paaikšino, kad transportacijos komitetas apklausinėjo ir seimą nuvažiavimo būdus ir priėjo išvadą, jog pigiausia nuvažiuoti, tai automobiliais. Komitetas turėjo užtektinai apklausęs automobilių. Tereikėjo tik galutinai susitarti. Numatyta vienam keliauninkui mokėti už nuvažiavimą ir parvažiavimą apie \$15. Tačiau patys delegatai galutinai susitaro su vežėjais.

I seimą važiuos šie draugai su automobiliais ir jie nuvežti: St. Juška, K. Markūnas, F. Abekas, ir V. Andriulis. Delegatai pasirinko, kuriam kokių laikų patogiau išvažiuoti. Beveik visi išvažiuos penktadienį. Vieni jų ryte, o kiti vakare.

Chicagoy yra 10 suaugusių LDS kuopų ir 6 kuopos čiagių, jaunuolių. Beveik visos kuopos siūnia delegatus. Kaip kurios net po tris ir daugiau. Viso iš suaugusių kuopų yra apie 20 delegatų ir iš jaunimo kuopų 10 delegatų.

Chicagoy ir apylinkėj smarkiai išaugo, išbuvojo LDS kuopos. Mūsų apskrityje priklauso netoli ketvirta dalis Susivienijimo narių.

Jaunas Lietuvis Nejudomo Turto Agentas

Brighton Parko apylinkėj, kur pusėtinai daug lietuvių gyvena, kiek laiko atgal atidarė nejudomo turto agentiją — real estate biznį — Shulmistras Realty Co., 4016 Archer ave.

Jaunas lietuvis, nejudomo turto agentas, ne tik patarėna visokiuose biznio pervažuose, bet parduoda pinigų perlaidas ir priima už gesą ir elektrą pinigų.

Taipgi, dėl palengvinimo lietuviams išsiimti pilietines popieras, Shulmistras pagelbės tame reikale, kurie tik prie jo kreipsis.

Shulmistras Realty Co. raštinėj atidaryta rugpjūčio 21 d. 8 val. vakare angli kalbos pamokos dėl pilietinių popierų. Kurie norite pasimokinti, tai galite kreiptis aukščiau nurodytu adresu. S. P.

Sklandytojų Kontestas

Nuo šeštadienio iki Labor Day įvyks Vidurvakarių Valstijų sklandytojų kontestas, surengtas C. Y. O. Vieta — Lewis School of Aeronautics, netoli Lockport, Illinois. Sklandytuvai, tai be motoro orlaiviai.

Geriausia pasižymėjęs sklandyme bus apdovanotas \$2,000. Numatyta, kad bus vienas iš didžiausių sklandytojų šisai sąskridis.

MOTIEJUS SOLOMSKAS PASITRAUKĖ IŠ "VILNIUS"

Jis išvažiavo į Detroitą; Ten Mano Apistoti

Motiejus Solomskas, kuris per tris metus buvo "Vilnius" angliško skrybius redaktorius ir plačiai veikė tarp jaunimo, pasitraukė nuo laikraštinio darbo. Jau senai daktaras patarė jam pakeisti kontoros darbą, nes to reikalauja sveikata. Bet manė, kad sau sveiks ir vis atidėjo. Dabar nusprendė pakeisti darbo sąlygas.

Veiklus ir pasižymėjęs gabumais jaunas lietuvis išvyko į Detroitą. Mano ten apistoti. Prie "Vilnius" angliško skrybius stvoja dirbti Franas Kurcinskas, energingas ir pasižymėjęs darbininkų judėjime amerikietis. Jis, žinoma, dalyvavo ir lietuvių jaunimo judėjime Chicagoje. Rep.

Nuosovė Unijos Buvusių Viršininkų Iš pasaly, nežinomi užpuo-

likai penktadienio vakare, ties 78th st. ir Ashland ave., nušovė maliavotojų unijos buvusį viršininką William D. Schaaf.

Užpuolikai suvarė į W. D. Schaaf penktas kulkas. Jis numirė ligoninėje. Policija neturi liudininkų, kas būtų matę įvykį. Žmonės rado buvusį viršininką pašautą. Per 9 metus nušovė 7 maliavotojų unijos viršininkus. Prieš du metus, 1938 metais, rugpjūčio 8 d., nušovė J. G. Dungan.

W. D. Schaaf yra auka maliavotojų unijoj gengsterinės kovos, kuri eina nuo senų laikų.

Paididėjo Trokų Nelaimės

Chicagos Saugumo Komiteto daviniais, per šiu metų pirmutinius šešius mėnesius trokų nelaimių padaugėjo 23 naušimėiais.

Buvo nustatyta, kad ant milijono mylių kelio būdavo 47 nelaimės. Imant atydon ir tuos rekordus, ir lyginant su nelaimių įvykiais šiu metų pirmam pusmetyje, matosi 15 naušimėių aksidentų padaugėjimas.

Kuo tą galima išaiškinti? Veikiausia bus, kad perdaug nuvargsta vairuotojai, važiuoją nepatogiose aplinkybėse, ir natūralu, dėl to daugiau pasitaiko nelaimių.

Baigia Kastį Subves

Chicagos subvių komisionierius Philip Harrington raportuoja, kad jau 80 naušimėių darba atlikta pravedimui subvių.

Vienos subvės kryptis, kuri bus 12 mylių ilgio, teliko iškastį tik 7,289 pėdos. Subvių viršininkas optimistiškas darbo pasisekimais. Jis mano, kad iki šiu metų pabaigai subvių, tai yra, tunelių iškasimas ir išcementavimas bus užbaigta.

Vadinasi, \$46,000,000 požeminių kelių statyba vyksta sekmingai ir greit. Numato, jog 1941 metais nekuriams tuneliais pradės traukiniai važiuoti.

Paskutinė Plyta į Federalius Namus

Federalių namų projektas Ida B. Wells, prie 37th st. ir Cottage Grove ave., eina prie užbaigimo, kas liečia pačių namų pastatymą. Pereitą savaitę, figuratyviai kalbant, įdėjo į pastatus paskutinę plytą. Dabar teliko įrengti.

Ida B. Wells federalių namų projektas atsieis \$9,500,000.

Rinks Negrų Gražuolę

Jau kelinta savaitė Coliseum salėj, Wabash ave. ir 15th st., eina Negrų Nacionalė paroda. Daug įdomių eksponatų išstatyta iš industrinio, iš žemės ūkio ir kultūrinio gyvenimo.

Rugpjūčio 26 d. bus negrų gražuolės rinkimas. Gražuolė vadinsis "Miss Bronze America."

Isteigė Komitetą Pabėgėliams Vaikams Globoti

Europos einantis karas verčia tėvus rūpintis išsiuntimu vaikų. Amerikiečių tarpe atsirado nemažai tokių, kurie priima vaikus auginti. Kad iš Europos pabėgusių vaikų globimą tinkamai sutvarkyti, tai įsikūrė komitetas: Komitetas Europos Vaikų Priežiūrai. Jo raštinė 343 S. Dearborn st. Mrs. Ruth Musgrave jus vaikų globojimo reikalus. Žmonės, kurie nori priimti karo pabėgėlius vaikus auklėti, turi užsimokėti \$138, arba įmokėti bent \$63, bet šią parą sumą įmokėjusieji turi patys vaikai iš priėplaukos pasiimti.

Tūkstančiai Delegatų Suvažiavo į Taikos Kongresą

Pearl Hart, Ateivių Teisių Gynimo Komiteto vice-pirmi-

ninkė, pareiškė, kad augant karo isterijai ateivių persekiojimas didėja. Aktyvaudoje to visi demokratijai mylinti žmonės ir patys ateiviai turi grupuotis didesnei veiklai dėl išlaikymo šios šalies nuo karo ir demokratijos apgynimui.

Ateivių registracijos aktas ir pasiūlyti biliai prieš ateivius, jeigu jie taptų įstatymais, padarytų sveturgimius dalinai belaisviais.

Pearl Hart savo aplinkraštyje žymi, kad ji pasiuntė varde komiteto laiškus senato-riam Lucas ir Slattery, kad jie balsuotų prieš konskripcijos Burke-Wadsworth bilij.

Rugpjūčio 31 ir rugsėjo 1-2 dd. tūkstančiai delegatų suvažiavo iš plačios šalies. Komiteto apskaičiavimu rugpjūčio 31 dieną Chicagos Stadume, 1800 W. Madison st., dalyvaus apie 20,000 delegatų ir abelnai publikos.

Tik Kelios Dienos Prisiengimui

Daug lietuvių organizacijų jau išrinko delegatus. Kurios turės susirinkimus, dar išrink. Bet yra daug tokių organizacijų, kurios neturės susirinkimų. O reikia, kad ir jos būtų atstovautos Taikos Kongrese. Tų organizacijų komitetų pareiga pasiūsti delegatus arba patiems dalyvauti kongrese.

Buvęs Kareivis.

Seattle, Wash.

3 d. rugpjūčio ALDLD 161 kuopa turėjo surengus pikniką prie Lake Geneva bendrai su ALDLD 132 kuopa iš Tacoma. Oras pasitaikė gražus ir šiltas, kurie atsilankė, turėjo gerus laikus, galėjo gerai pasimaudyti, pasiškoti, o kurie norėjo, galėjo ir išsigerti.

Žmonių buvo neperdaug iš priežasties, kad buvo šeštadienis, tai dauguma turi dirbti, nes dabartiniu laiku, kurie dirba, tai turi dirbti ir šeštadieniais.

Turim tart ačiu draugams iš Portland, Ore., ir Oregon City, kurie taip skaitlingai atsilankė ant mūsų pikniko ir sušelpė mus.

Draugai oregoniečiai yra sveltigai ir draugiški dėl mūsų. Kita metą mes mėginsim jiem atsilyginti — nuvažiuosim ant jų rengiamo pikniko.

Taipgi tariam ačiu drg. Urbonui iš Portland, kuris mus palinksmo pagrajydamas ant armonikos lietuviškų šokių. Publika buvo labai užganėdinta.

Nors žmonių buvo neperdaug, bet pelno vis biskis liko kuopoms.

Rugpjūčio 9 d. kuopos susirinkime nutarta paaukoti "Laisvei" \$5, "Vilniai" \$5 ir kitiems darbininkų reikalams \$10, tai kiek uždirbom, tiek ir paaukavom, nes pinigai būdami pas kuopos išdininką jokios naudos neatneša.

Aš manau, kad ir Tacoma kuopa kiek paskirs dėl mūsų laikraščių. Būtų ir daugiau ką galima pagelbėti mūsų spaudai, jeigu visi veiktų išvien. Bet dabar vieni nenori lankytis mūsų parengimuose, kad Lietuva tapo nauja, socialistiška respublika. Nekurie labai nusiminė, kad jų Smetona neteko šiltos vietelės, jie gaili, kad tam "didvyriui" gali prisieiti sau duoną užsidirbti.

O kiti apgailėstauja, kad iš jų tėviškės atims kelias pėdas žemės ir atiduos bežemiams. O dar kitį apgailėstauja ir kunigėlių, nes tokie garstūs žmonės turės sau duonelę užsidirbti, kurie iš savo jaunystės dienelių nežinojo, kas darbas yra. Jie manė, kad taip turi būt, kad jie yra didesni už tą, kuris jiems duoną uždirbo. Bet tas viskas persimainė į trumpą laiką.

Lai būna obalsis: "Kas nedirba, tas ir nevalgo". Visiems, kurie dirbo ant pikniko ir bendram komitetui varde 161 kuopos turi širdingai ačiu už bendrą veikimą ir draugiškumą. S. G.

Rochester, N. Y.

Sekmadienį, rugsj. 25 d., 1:30 val. po pietų, Ral. Simolo, komunistų kandidatas 38 kongresinio distrikto, kalbės per radio stotį: W. S. A. Y. Paskui bus kalbos rugsėjo 8 ir spalij 27 dd., iš tos pat stoties.

LICENSES Beer, Wine, Liquor

NOTICE is hereby given that License No. EB 2881 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail, under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 641 Manhattan Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises. PHILIP SHAPIRO, 651 Manhattan Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 470 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail, under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 459 Stone Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises. JOSEPH GOODMAN, 131 Tompkins Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 753 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail, under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2411 Ralph Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises. DAVID B. COSTELLO, 2411 Ralph Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RW 995 has been issued to the undersigned to sell beer and wine at retail, under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 407 Court Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises. GABRIELE NEMIA, 407 Court Street, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 753 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail, under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2411 Ralph Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises. DAVID B. COSTELLO, 2411 Ralph Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1189 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail, under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1796 Flatbush Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises. IRVING BRATSKIER, 4-1/2a Better Dairy, 1796 Flatbush Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 2553 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail, under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1618 11th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises. ELIABE SAVARSKI, 1618 11th Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. 11257 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail, under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1734 Coney Island Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises. AETHUR RIVELES, 1734 Coney Island Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1189 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail, under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 132 Coney Island Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises. (Max's Buffalo Food Center) 132 Buffalo Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1189 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail, under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1009 Flatbush Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises. NATHAN SPINDELL & SAMUEL SPINDELL, (Elden Dairy) 1009 Flatbush Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1189 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail, under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2293 Bedford Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises. SARAH BRAUNSTEIN, 2293 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

I. Amter per radio tą pat stotį kalbės iš Rochester rugsėjo 29 d. ir El. C. Flynn spalij 13 d. Zinąs.

PRANEŠIMAI IS KITUR EASTON, PA.

LDS 51 Kp. Piknikas LDS 51 kuopa rengia pikniką bendrai su ukrainų IWO kuopa sekmadienį, rugpjūčio 25 d., Pleasant Grove Parke, ant Kello 611, kelios mylios už Martin's Creek, Kviesiame iš apylinkės ir ik toliau dalyvauti, nes vieta labai graži ir patogus privažiavimas. Reikia imti Bangor busą ir tas priveža ger pat parko. Bus skanių valgių ir gerimų ir šokiai. Jeigu lytu piknikas vistiek įvyks, nes yra didelė pastogė, Kviesiame visus Rengejais. (199-200)

EAST ROCHESTER, N. Y. PIKNIKAS

Rengia bendrai LDS 11-ta ir 167 kuopos, sekmadienį, rugsj. 25 d., Gun Club Park, East Rochester. Bus geri muzikantai ir graži vieta dėl šokių. Bus užkandžių ir gerimų. — KELRODIS: iš Rochester važiuoti East Ave. iki Penfield Rd. No. 33, arba iki Washington St. ir važiuoti

Dr. John Repshis
(Repšys)
LIETUVIS GYDYTOJAS
278 Harvard Street
kampus Inman Street
Arti Central Skvero
CAMBRIDGE, MASS.
Tel.: TRObridge 6330

OFISO VALANDOS:
2-4 ir 6-8 valak.
Nedėliomis ir šventadieniai:
10-12 ryte

BROOKLYN LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ISTAIGA
Salės dėl Balių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir t. Pulkis stelius su naujaisiais įtaisymais. Keturiuos bolių alleys.
Kainos Prieinamos
949-959 Willoughby Ave.
Tel.: STagg 2-3842

DR. J. J. KASKIAUČIUS
Telefonas: Humboldt 2-7964
630 SUMMER AVENUE
Arti Chester Avenue
NEWARK, N. J.
VALANDOS: 2-4 ir 6-8
Nėra valandų sekmadieniais

LIETUVIŠKA
GERIAUSIA DUONA
SCHOLLES BAKING
532 Grand Street, Brooklyn

KEPAME TIKRĄ LIETUVIŠKĄ DUONĄ IR VISOKIUS PYRAGUS BEI KEIKSUS.
Mes perkame geriausias rūšies miltus — tas reiškia, kad mūsų duonoj nėra jokių dažu nei chemikalų. Mūsų duoną valgydami sutauypsitate pinigų, nesirgsite, nereikės išmokėti gydytojui.
Pristatome į visas dalis — Brooklynio ir apylinkės, į krautuves ir į pavienius namus; taipgi siunčiam ir į kitus miestus.
Tel. Evergreen 4-8802. Sav. V. LUKOSEVICIUS

Manhattan Liquor Store
264 Grand St. Brooklyn, N. Y.
(Kampus Roebling St.)
Tel. Evergreen 7-1645 Licenno No. L 886

Tikrai Žinokit, Kad Perkant Sau Vynus ir Likerius Reikia Pirtin-kamaj Krautuvej.

Manhattan Liquor Store
Didžiausia ir žemiausiom kainom krautuvej Williamsburgh'e
DIDZIAUSIAS PASIRINKIMAS VISOKIŲ ROŠIŲ GERIMŲ

tiesiai per East Rochester iki pikniko vietos. Matsite pikniko nurodymo ženklus. Rengejais kviečia visos apylinkės lietuvius. — 167 kuopos narys. (198-200)

GREAT NECK, N. Y.
Lietuvių Am. Piliiečių Klubas ren-

VARPO KEPTUVĖ

36-40 Stagg St. Tel. Stagg 2-5938 Brooklyn, N. Y.
Varpo Keptuvės Kėksai Vestuvėm ir Parėm Yra Skaniausi

Rūgšti ruginė, saldi ruginė, čielų kviečių, čielų rugių, senvičiam duona, balta duona, Caleh ir raisin duona. Taipgi kepama roliai ir bandukės. Puikiausias pasirinkimas skaniausių kėksų-pyragų; Pineapple Cake, Apple Cake, Cheese Cake Coffee Cake, Butter Cake, Bunke ir Spice Cake, Stollen Doughnuts, Pies, Pastries, Apple Turnovers ir Jelly Rolls.

Stumčlame duoną per paštą į kitus miestus, specialiai greitai pristato. Ant jūsų pareikalavimo, suteiksime informacijas apie svorį ir kainas.
VARPAS BAKERY 36-40 Stagg Street Brooklyn, N. Y.

ISIGYKITE DABAR
Žemiau parodyta tik keli iš mūsų didelio sandėlio šios rūšies daiktų.

YOUR OLD WATCH IS WORTH MONEY!
TRADE IT IN FOR A 17 JEWEL BULOVA

Visokiausiu Rūšių ZIEDAI

nuo \$1.50 augštyr Daimantai Melsvi-balti ir perfekto Daugybė kitų daiktų ir daiktelių rasite mūsų didelėje krautuveje. Užeikite pamatyti.

ROBERT LIPTON
JEWELER
Isteigta 1892
701 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Tarpe Graham & Manhattan Aves.
Tel. Stagg 2-2173

Priminkite šį skelbimą ir gausite nuolaidą

KAIP PALAIKYT SVEIKATĄ
— VYRAI IR MOTERYS —
Kraujo, Odos ir Nervų Ligos, Abelnas Silpnumas, Chroniški Skauduliai, Skilvio ir Mėsazarnės Ligos, Chroniški Reumatiški Nesveikimai, Nosies, Gerklės ir Plaučių Ligos, Inkstų, Pūslės Nesveikimai ir kitos Chroniškos Ligos Vyrų ir Moterų sekmingai gydoma. Kreipkitės į Dr. Zins su Pasitikėjimu.

Kraujo ir Slapumo Tyrimai, X-Ray

PRIEINAMOS KAINOS Atskiri pasitarimų kambariai Vyrams ir Moterim ISTYRIMAI DOVANAI (Virš 28 m. Privatines ir Ligoninėje Praktikos)

DR. L. ZINS
110 East 16 St., N. Y.
Tarp Union Square ir Irving Pl.
VALANDOS: 9 A. M.—8 P. M.; Sekmdieniais: 9 A. M.—2 P. M.

New Yorko ir Apie linkės Žinios

LDS Seimui Priruošt K-sijos Prašymas Brooklyniečiams

Jums jau žinoma, kad šiandien prasideda LDS seiminės išskilmės, o pirmadienį, rugpjūčio 26-tą, prasidės ir Seimas.

Sąryšyje su Seimu pribus šimtai delegatų, sportininkų ir svečių (daug jau pribuvo). Daugelis jų pirmą kartą mūsų mieste, kiti reti svečiai. Dėlto mūsų prašymas prie jūsų yra toks:

1. Turintieji mašinas prašomi atvažiuoti 24, 25 ir 26 rugpjūčio dienomis, nors po valandą-kita, pagelbėti išvežioti delegatus į nakvynes. Tamo galėtų pagelbėti ir neturintieji mašinas, bet žinantieji susiekią miesto linijomis.

2. Kuriems salygos leidžia, prašomi atsilankyti ir kitomis dienomis baigiantis sesijoms, kad pagelbėtų svečiams tarp sesijų ir pramogų susirast jų pageidaujamas vietas ar apsilankyti gimines.

3. Visi prašomi įsigyti bilietus iš anksto visoms pramogoms, ypatingai delegatų išleisti bankietui, kuris įvyks rugpjūčio 29-tos vakarą. Tas padės tinkamai visuomai ap rūpinti svečius ir nepadaroti organizacijai nuostolių.

Pradėsiu nuo Pittsburgho, kaip tolimiausio tos didelės "viešpatystės" Pensylvanijos kampo. Iš ten pribuvo Dom. P. Lekavičius, Vincas Sherbin, Stasys Paulauskas, Jonas Miškeša, Jonas Lekavičius. Iš Pittsburghui artimo New Kensington atvyksta Kostas Stašinskis, iš Wilmerding — Kazys Leonavičius, iš Braddock — J. Urbonas, iš Ambridge — Anna E. Evolga, iš Treveskyn — U. Načajienė. Iš Wilkes Barre-Scranton srities, kaip matysime, irgi nepasiliko namie. Dalyvaus iš Nanticoke — Jonas Vitkūnas iš Wilkes Barre — Pranas Mažeika ir Aldona Grigaitis, iš Pittston — Lucija Rauduvė, iš Scranton — Felicijonas M. Indrulis, iš Exeter Boro — Albertas Vitkauskas.

Iš Shenandoah bus Stasys Kuzmickas, Juozas Kučinskas, Pranas Čižauskas, Augustas Stank, Leo Matuzas, iš Mahanoy City — Bronius Valiukas, iš Girardville — Mykolas Naudžiūnas ir Petras Didvalis, iš Philadelphijos — Jonas Rymis, Anna Zalner, Aldona Žilinskas, iš Easton — Leonas Tilvikas.

Kaip minėjau, čion dar ne visi, kiek laukiama iš Pensylvanijos, bet tik tie, apie kuriuos teko man sužinoti. Be to, mano užrašų knygelėje mirga daugybė vardų būsimo svečių iš Conn. ir kitų Naujosios Anglijos kolonijų, taipgi iš New Jersey, Marylando ir, pagaliau, iš mūsų pačių "karalystės" — New Yorko, kurio tūlos "up-state" kolonijos, kaip Buffalo, Rochester ir eilė kitų taip toli, jog ten gyvenant seni mūs draugai mums nematyti per metus, o kiti per desėtkus metų. O iš tų visų kolonijų taipgi bus atstovybės LDS ir menininkų bei sportininkų sąskridžiuose, kurie prasidės šiandien, rugpj. 24-tą, LDS jaunimo rengiama ekskursija laivu, ir baigiant menininkų Dainų Festivalu rugpjūčio 31-mą, Labor Lyceum, taipgi "Laisvės" pikniku, rugsėjo 1-mą, Philadelphijoje.

Brooklyniečiams bus proga sueiti tuos visus tolimus svečius įvairiose seiminėse išskilmėse. Apie jas platesnių informacijų reikia kreiptis į LDS Centra, 419 Lorimer St., telefonas EVergreen 7-3529. N. K-rius.

Lietuvių Atvyksta Daug Delegatų ir Svečių į LDS Seimą, Brooklyne

Williamburgo Taikos Komiteto įsisteigtoji nauja patalpa — centras — 33 Lee Ave. (arti Roebing St.), vakarais dūzgia tarsi bičių avilys. Nėteko patirt, ar patalpa atdara dienomis, bet užėjus vakarėčia radau būrius už taiką dirbančio jaunimo, taip pat ir senimo.

Komitetas yra išleisęs keletą savų lapelių taikos gynyboje ir kovos prieš karą klausimais, taipgi užlaiko kitų apylinkių taikos organizacijų išleistas literatūras ir skleidžia mums veltui, ir perkamos po du centus, 5 centus, ir t.t.

Išleisus vedėjai klausinėjo apie lietuvių organizacijų veiklą už taiką ir prašė paskelbt spaudoje lietuvių žinias, kad jie taip pat kviečiami atsilankyti ir pranešinėti apie veiklą už taiką lietuviuose, taipgi padėti darbe už taiką. Beje, tame pačiame name, sakoma, įsikūręs ar įsikursias ir vietinis Darbo Partijos progresyvių centras. V. M.

Lietuviai Protestavo Prieš Draftą

Lietuvių Motinų Komiteto suruoštos prakalbos rugpjūčio 21-mos vakarą, Pil. Klubo salėj, vienbalsiai buvo priimt, sakama rezolucija:

"Mes, Amerikos lietuviai, susirinkę į Lietuvos Motinų Komiteto už Taiką sušauktą masinį susirinkimą rugpjūčio 21-mą, Liet. Am. Piliiečių Klubo salėj, 280 Union Ave., Brooklyn, N. Y. šiūomi pareiškiamame protestą prieš propo nuotą bilijū registruoti visus vyrus verstinam kareiviavimui.

"Mes esame tikri, kad tie asmenys, kurie nori praveisti šį bilijū, yra tikrieji J. V. priešai, jos demokratinę teisių naikintojai.

"Todėl mes prašome jūsų, kaip mūsų distrikto atstovo, dėti visas galimas pastangas, kad šis bilijū būtų atmetas".

Pasirašo vakaro pirmininkė S. Petkienė.

Motinų Komitetas virš minėtą rezoluciją "special delivery" laiškais pasiuntė visiems aštuoniems Brooklyn kongresmanams ir dviem New Yorko valstijos senatoriams, Washingtonan.

(Dėl daugio raštų bėgama iš LDS ir LMS seiminiais reikalais, platesnis prakalbų aprašymas paliekamas Moterų Skyriui.—Viet. Ž. Ved.)

Palaidas Šuo—Nedraugas

New Yorko Sveikatos Deptas savo leidinyje Quarterly Bulletin nurodo, kad pirmasis 7-nias mėnesiais šių metų, didžiajame New Yorko sugaudyta 80 pasiutusių šunų ir kad šunų užsikrėtimo šaltinis randa si Brooklyn, daugiausia pietvakarinėj Flatbush sekcijoje. Tačiau, žinoma, niekas negali užtikrinti, kad bile kurio miesto sekcijos palaidas šuo nesusiėkė su užkrėstais šunimis.

Patarinama saugotis palaidų šunų, kaip galimo pavojaus bile kur ir bile kada būt užkrėstais baisia pasiutimo liga, angliškoj kalboj vadinama "rabies".

F. Nolte, buvęs kalėjime už vagystes, rastas Staten Islande krūmuose gyvenant šuns būdos didumo pastogėj. Krūmuose jis laikęs išslapstęs ir savo turta.

Vietinis Taikos Komitetas Veikia; Išleido Lapelį, Turi Kitos Literatūros

Williamburgo Taikos Komiteto įsisteigtoji nauja patalpa — centras — 33 Lee Ave. (arti Roebing St.), vakarais dūzgia tarsi bičių avilys. Nėteko patirt, ar patalpa atdara dienomis, bet užėjus vakarėčia radau būrius už taiką dirbančio jaunimo, taip pat ir senimo.

Komitetas yra išleisęs keletą savų lapelių taikos gynyboje ir kovos prieš karą klausimais, taipgi užlaiko kitų apylinkių taikos organizacijų išleistas literatūras ir skleidžia mums veltui, ir perkamos po du centus, 5 centus, ir t.t.

Išleisus vedėjai klausinėjo apie lietuvių organizacijų veiklą už taiką ir prašė paskelbt spaudoje lietuvių žinias, kad jie taip pat kviečiami atsilankyti ir pranešinėti apie veiklą už taiką lietuviuose, taipgi padėti darbe už taiką. Beje, tame pačiame name, sakoma, įsikūręs ar įsikursias ir vietinis Darbo Partijos progresyvių centras. V. M.

Lietuviai Protestavo Prieš Draftą

Lietuvių Motinų Komiteto suruoštos prakalbos rugpjūčio 21-mos vakarą, Pil. Klubo salėj, vienbalsiai buvo priimt, sakama rezolucija:

"Mes, Amerikos lietuviai, susirinkę į Lietuvos Motinų Komiteto už Taiką sušauktą masinį susirinkimą rugpjūčio 21-mą, Liet. Am. Piliiečių Klubo salėj, 280 Union Ave., Brooklyn, N. Y. šiūomi pareiškiamame protestą prieš propo nuotą bilijū registruoti visus vyrus verstinam kareiviavimui.

"Mes esame tikri, kad tie asmenys, kurie nori praveisti šį bilijū, yra tikrieji J. V. priešai, jos demokratinę teisių naikintojai.

"Todėl mes prašome jūsų, kaip mūsų distrikto atstovo, dėti visas galimas pastangas, kad šis bilijū būtų atmetas".

Pasirašo vakaro pirmininkė S. Petkienė.

Motinų Komitetas virš minėtą rezoluciją "special delivery" laiškais pasiuntė visiems aštuoniems Brooklyn kongresmanams ir dviem New Yorko valstijos senatoriams, Washingtonan.

(Dėl daugio raštų bėgama iš LDS ir LMS seiminiais reikalais, platesnis prakalbų aprašymas paliekamas Moterų Skyriui.—Viet. Ž. Ved.)

Palaidas Šuo—Nedraugas

New Yorko Sveikatos Deptas savo leidinyje Quarterly Bulletin nurodo, kad pirmasis 7-nias mėnesiais šių metų, didžiajame New Yorko sugaudyta 80 pasiutusių šunų ir kad šunų užsikrėtimo šaltinis randa si Brooklyn, daugiausia pietvakarinėj Flatbush sekcijoje. Tačiau, žinoma, niekas negali užtikrinti, kad bile kurio miesto sekcijos palaidas šuo nesusiėkė su užkrėstais šunimis.

Patarinama saugotis palaidų šunų, kaip galimo pavojaus bile kur ir bile kada būt užkrėstais baisia pasiutimo liga, angliškoj kalboj vadinama "rabies".

F. Nolte, buvęs kalėjime už vagystes, rastas Staten Islande krūmuose gyvenant šuns būdos didumo pastogėj. Krūmuose jis laikęs išslapstęs ir savo turta.

Lankėsi "Laisvėje"

Rugpjūčio 22-ą, "Laisvės" įstaiga aplankė Mrs. M. Yurk ir jos sesuo Theresa Hulsiburs, taipgi šeimos draugas A. J. Krueger iš Cleveland, Ohio. Atvykę pamatyti Pas. Parodą ir kitas metropolio įdomybes. Mrs. Yurk užlaiko Forest City Cafe, 3640 Independence Rd., Clevelande.

Sveikina iš Atostogų

Greatneckietė A. A. Lideikienė iš Accord, N. Y., rašo: "Tai puiki vieta vakaciją praleisti pas senus laisviečius J. Wanagą ir Kundrotienę. Geriausi laisviečiams linkėjimai nuo visų."

LDS Delegatams Sutikt Bilius Įvyks Rugpj. 25-tos Vakara, Pil. Klube. Mikalausko Orkestra Šokiam. Įžangą tik 25c.

Maliorių Streikas Skelbiama 26-tą

Apie 12-ka tūkstančių uni-jistų maliorių, organizuotų Distrikto 9-to Tarybon, New Yorke, pirmadienį išėina streikan bosams atsisakius pasirašyti su unija naują sutartį. Senoji sutartis baigiasi rugpjūčio 25-tą. Streikas šaukiamas 26-tą.

Streikas palies ir kitus miestus, kur dirba New Yorko firmų darbus. Louis Weinstock, unijos finansų sekretorius, kaip pranešama spaudoje, išsuntinėjęs unijos lokalamis ir distriktais kitose miestuose sekama laisą:

"Devintame Distrikte priklausanči unijos lokalai vienbalsiai nutarė skelbti streiką pirmadienį, rugpjūčio 26-tą. New Yorko samdytojai, turintieji jų teritorijų darbus, blogai elgiasi su Distrikto 9-to Taryba ir dėlto, iki tolimesnio pranešimo, jų darbai sustabdomi".

Malioriai reikalauja algos pakėlimo, trumpesnės darbo savaitės, atostogų, samdymo pusės visų darbininkų per uniją, ir duot daugiau darbo žiem mėnesiais.

Elektra Užmuše Jauną Inžinierių

David H. Bridgewater, 23 m., elektristas inžinierius, tapo užmuštas elektros, palietus didelės pajėgos perlaidą Independent Silk Dyeing Co. šapoj, E. Farmingdale, Nassau, kur jis buvo pasiūstas iš-tirt, dėlko suvartojama perdaug pajėgos. Jis dirbo elektriškių mašinų firmai, 110 E. 42nd St., N. Y.

Iš Kalifornijos, kur jie buvo nuvežti lūdyti, orlaiviu grįžo Abe Reles ir Alfred Tannenbaum, Brooklyn Murder, Inc., šaikos nariai.

Bronxe du berniukai tapo užmušti elektros jų sklandytuvui (kite) palietus "gyvają vielą".

RANDAVOJIMAI

Pasirandavoja 2 formišuoti kambariai, 3 lovos. Tinka ir vedusiems, tik pageldijama be vaikų. Jei pavieniai, tai vyrai ar merginos galėtų gyventi trys. Yra visi patogumai. Kreipkitės 130-26 — 115th St., Ozone Park, N. Y. (199-201)

REIKALAVIMAI

Reikalingi vyrai su pačia prižiūrėjimui 30 šeimynų apartamentinio namo. Kreipkitės: 85 So. 9th St., Brooklyn, N. Y. Klauskite: M. Rosen. (204-207)

Le VANDA FUNERAL PARLORS

Incorporated
J. LeVANDA—E. LeVANDA
Tėvas ir Sūnus Levandauskai
UNDERTAKERS
337 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Stag 2-0788
NIGHT—HAvemeyer 8-1158

BAR ir GRILL LIETUVIŲ RESTAURANAS

Įdomiai įpušta lietuviška aludė ant Grand Street
Rheingold extra Dry Alus.
Didelis pasirinkimas visokių Vynų ir Degtinės
Turime ir kambarių pnakvot arba savaitinai išrandavot
JOSEPH ZEIDAT.
Savininkas
411 Grand St. Brooklyn

Clement Vokietaitis LIETUVIS ADVOKATAS

50 COURT STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. Triangle 5-8622
168 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 8-7172

Mateušas Simonavičius

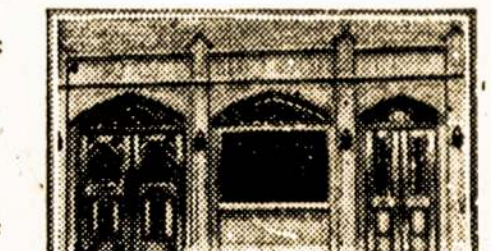
Gražiai įrengta Susiejimams Įstaiga
Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir ėlius. Kada būsite Brooklyne, už-eikite susipažinti.

Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys, užėjimui su moterims. Nedėliomis atdara nuo 1 valandos diena iki vėlai.

426 SOUTH 5th STREET BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes elevatorio stoties Tel. Evergreen 4-8508

NOTARY PUBLIC

Telephone STagg 2-5043
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
660 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai
Lūfėsio valandoj kreipkitės pas mus, Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

FOTOGRAFAS

Jonas Stokes
512 Marion St., Brooklyn
Kamp. Broadway ir Stone Ave., tuvių, kitokių grupių ir pavienių stočių BMT Line
Tel.: Glenmore 5-6191

CHARLES' UP-TO-DATE BARBER SHOP

K. DEGUTIS, Savininkas
Prielankus Patarnavimas
306 Union Avenue
Tarp Ten Eyck ir Manjer Sts.
Brooklyn, N. Y.
Geral Patyry Barberiai

F. W. SHALINS

(SHALINSKAS)
Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiame garbingas laidotuves \$150
Koplyčias suteikiame nemokamai visose dalyse miesto
Tel. Virginia 7-4499

Lietuvių Rakandų Krautuvė

Parduodame įvairius rakandus labai nužemintomis kainomis. Pasirinkimas didelis.
Bedroom and Parlor Sets, Studio Couches, Kitchen Sets, Dinette Sets, Matrasai ir Springsai
GRAND CHAIR CORPORATION
LIETUVIAI RAKANDŲ IŠDIRBEJAI
ANT. PETRAITIS, Bizno Vedėjas
409 ir 436 Grand St. Tel. EV. 7-8451 Brooklyn, N. Y.

Lietuvių Kūro Kompanija

ĮDEDAME MASTER-KRAFT OIL BURNERS
I JOSŲ SENĄ AR NAUJĄ SILDYTUVA
(Steam Boiler)
Mūsų inžinieriai išmueros jūsų namus ir įdės tinkamą "burner" arba visą garo arba karšto vandens sistemą. Maloniai suteikiame aprokat. mus be jokio mokesčio.

TRU-EMBER FUEL CO., INC.

485 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-1661

FRANK DOMIKAITIS RESTAURACIJA

417 Lorimer St. — Brooklyn — "Laisvės" Name
GERIAUSIOS ROSIES VALGIAI
Gamnam Europiško ir Amerikoniško stiliaus. Puikūs, lietuviško namų darbo, kilbasai ir kepta paršena; gospodoriškai nuvirti kopūstai ir barščiai.
ATDARA NUO ANKSTI RYTO IKI VELAI VAKARO
Vasaros laiku visada yra gražus pasirinkimas pienučių valgtų ir daržovių—virtų ir žalių.

Važiuokite į "Laisvės" Pikniką Busais

Paskutinis šiuom Sezonu "Laisvės" naudai piknikas įvyks

Rugsėjo 1 September

Mikolaičio Parke, Eddington, Pa.

Šį Pikniką Rengia

PHILADELPHIJOS LIETUVIŲ ORGANIZACIJOS

Tai didysis lietuvių sąskridis, gražus pasimatymas philadelphiečių su brooklyniečiais

BROOKLYNAS PASISAMDĖ 8 BUSUS

BILJETAS \$1.75 Į ABI PUSI

Busai Išeis Nuo Sekamų Vietų

Nuo George Stankaus Krautuvės
67 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y.

Nuo W. Zabielskio Salės
6138-56th Road, Maspeth, L. I., N. Y.

Nuo Buzelio Crescent Palace
3338 Atlantic Ave. Brooklyn, N. Y.

Šapolo-Vaiginio Salės
147 Thames St., Brooklyn, N. Y.

Nuo "Laisvės" Salės
427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.